

Załącznik Nr 1
Do Uchwały Nr XXX/220/04
Rady Miejskiej w Oławie
z dnia 17 listopada 2004 roku

**Instytut
Funduszy
Europejskich**

***PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
MIASTA OŁAWA
NA LATA 2004-2006
z projekcją na lata 2007-2013***

Wrocław, listopad 2004 roku

WSTĘP

Samorząd terytorialny zgodnie z art. 163 Konstytucją RP wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Działanie to powinno zapewnić harmonijny rozwój regionu, co ma szczególne znaczenie w ustawodawstwie Unii Europejskiej. Rada Regionów Europy ma za zadanie tworzenie warunków dla wyrównywania dysproporcji pomiędzy regionami. Szczególnie ważna rola przypada w tym procesie samorządom lokalnym na poziomie gminy. Art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w dzienniku ustaw Dz.U. z 2001 roku, nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami, precyzuje podstawowe zadania z zakresu zaspokajania potrzeb wspólnoty.

Wszystkie zadania inwestycyjne wymagają zaangażowania finansowego. To z kolei określa budżet gminy. Zgodnie z art. 54 w kontekście art. 53 ust. 1 cytowanej ustawy o samorządzie gminnym, dla prawidłowej gospodarki finansami w dłuższym okresie czasu wymagane jest staranne planowanie i tworzenie planów finansowych oraz inwestycyjnych. Ma to szczególne znaczenie w świetle aplikacji o dofinansowanie inwestycji gminnych ze środków pomocowych Unii Europejskiej lub innych źródeł finansowania zewnętrznego (Bank Światowy, Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej).

Istotną przesłanką dla tworzenia dokumentów planistycznych oraz prognoz średniookresowych są aplikacje o dotacje do wszelkich funduszy finansowania zewnętrznego, z których najważniejszymi są fundusze strukturalne Unii Europejskiej: ZPORR (Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego), EFS (Europejski Fundusz Społeczny) oraz EFOGR (Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej). Każdy z wymienionych funduszy, w strukturze swoich wniosków wymaga od projektu zgodności działania z Planem Rozwoju Lokalnego, uwzględnienia go w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym lub zgodności z przyjętą strategią rozwoju sektora/odcinka działania samorządu.

W tym kontekście dokument „Plan Rozwoju Lokalnego” nie tylko ma na celu oszacowanie potrzeb inwestycyjnych i skorelowanie ich z polityką regionalną, ale przede wszystkim usystematyzowanie zadań według przyjętych kryteriów oraz osadzenie ich w realiach finansowych zgodnie z art. 113 ustawy o finansach publicznych w dzienniku ustaw Dz.U. z roku 2003, nr 15, poz. 148. Dobrze przygotowany Plan Rozwoju Lokalnego

jest dokumentem prognostycznym i jednocześnie narzędziem pomocniczym dla monitorowania wykonania określonej strategii gminy. Jest elastyczną procedurą działania, którą można modyfikować i ulepszać w czasie. Dokument określa diagnozę sytuacji w obszarze interwencji, wskaźniki oceny zadań inwestycyjnych, większość danych, wymaganych dla sporządzenia wniosku o dofinansowanie oraz studium wykonalności. Dobrze wykonany pozostanie w całej swojej strukturze prostym przepisem na sukces.

Niezwyczajnie ważnym zagadnieniem wynikającym z tworzenia Planu Rozwoju Lokalnego jest zaangażowanie Rady Miejskiej, zespołów programowych oraz Urzędu Miejskiego w powstanie tego dokumentu. Finalne opracowanie jest dziełem wielu stron, którym zależy na rozwoju społeczno-ekonomicznym swojego miasta. Dzięki takiemu podejściu tworzy się wizję lepszego życia i szansy wyjścia z głębokiego kryzysu społecznego.

W imieniu zespołu redagującego Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Oława dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do jego powstania i życzę wytrwałości oraz sprzyjających okoliczności dla jego realizacji.

dr Tadeusz Gospodarek

Instytut Funduszy Europejskich

Osoby, dzięki współpracy których powstał ten dokument:

- **mgr Franciszek Październik** - Burmistrz Miasta Oława,
- **mgr Jerzy Hadryś** - Z-ca Burmistrza Miasta Oława, Przewodniczący Horyzontalnego Zespołu Zadaniowego,
- **Danuta Rybarczyk** – Skarbnik Miasta Oława,
- **mgr inż. Tadeusz Kułakowski**, Naczelnik Wydziału Rozwoju Gospodarczego, Inwestycji i Zamówień Publicznych w Urzędzie Miejskim w Oławie,
- **mgr inż. Elżbieta Bednarczyk** – inspektor w Wydziale Rozwoju Gospodarczego, Inwestycji i Zamówień Publicznych w Urzędzie Miejskim w Oławie.
- **mgr Krzysztof Kłapko** - Przewodniczący Rady Miejskiej w Oławie,
- **mgr inż. Janusz Stelczyk** - Radny Rady Miejskiej w Oławie, przewodniczący Komisji ds. Rozwoju Lokalnego.

Zdjęcia miasta Oława wykonał Artur Wawer.

Rys.1 Zamek - siedziba władz miejskich

SPIS TREŚCI

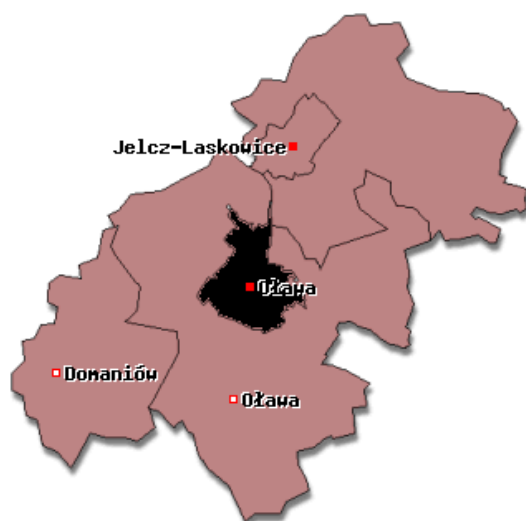
II AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU - ANALIZA.....	8
1. POŁOŻENIE.....	8
2. LUDNOŚĆ.....	10
3. HISTORIA MIASTA.....	12
4. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.....	13
4.1 Ukształtowanie terenu.....	13
4.2 Warunki geologiczne.....	14
4.3 Warunki wodne.....	14
4.3.1 Wody powierzchniowe.....	14
4.3.2 Wody podziemne.....	15
4.4 Klimat.....	16
4.4 Gleby.....	16
4.5 Parki, zadrzewienia, zwierzęta.....	16
5. TURYSTYKA.....	17
6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.....	20
6.1 Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego.....	21
6.1.1 Ochrona przyrody.....	21
6.1.2 Zagrożenie środowiska naturalnego.....	22
6.2 Infrastruktura techniczna.....	28
6.2.1 Zaopatrzenie w wodę.....	28
6.2.2 Odprowadzanie i unieszkodliwianie odpadów.....	29
6.2.3 Ciepłownictwo.....	30
6.2.4 Zaopatrzenie w gaz.....	30
6.2.5 Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	31
6.2.6 Telekomunikacja.....	31
6.3 Komunikacja.....	32
6.3.1 Infrastruktura drogowa.....	32
6.3.2 Transport kolejowy i autobusowy.....	33
6.4 Własność nieruchomości.....	34
6.5 Zabytki kultury materialnej.....	36
6.6 Identyfikacja problemów.....	40
7. MIESZKALNICTWO.....	40
8. GOSPODARKA.....	41
8.1 Główni pracodawcy i trendy.....	43
8.2 Rodzaje podmiotów gospodarczych.....	44
8.3 Struktura zatrudnienia.....	45
8.4 Identyfikacja problemów.....	46
9. SFERA SPOŁECZNA.....	46
9.1 Warunki i jakość życia mieszkańców.....	46
9.2 Służba zdrowia.....	47
9.3 Bezpieczeństwo publiczne.....	48
9.4 Edukacja.....	50
9.5 Kultura i sport.....	52
9.6 Rynek pracy.....	55
9.7 Grupy społeczne wymagające wsparcia.....	56
9.8 Identyfikacja problemów.....	56
III ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE	57
1. PRZYPORZĄDKOWANIE ZADAŃ DO PRIORYTETÓW I DZIAŁAŃ ZPORR.....	62
1.1 Działanie 1.1 Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego.....	62
1.2 Działanie 1.4 Rozwój turystyki i kultury.....	62

1.3 Działanie 3.2 Obszary podlegające restrukturyzacji.....	64
1.4 Działanie 3.3 Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne.....	64
1.5 Działanie 3.5 Lokalna infrastruktura społeczna.....	65
2. POZOSTAŁE DZIAŁANIA.....	65
IV REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW.....	66
V POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY.....	68
VI OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	73
1. WSKAŹNIKI GLOBALNE.....	73
2. INWESTYCJE DROGOWE.....	74
3. INWESTYCJE DOTYCZĄCE ZAOPATRZENIA W WODĘ.....	76
4. INWESTYCJE DOTYCZĄCE KANALIZACJI I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW.....	76
5. INWESTYCJE DOTYCZĄCE GOSPODARKI ODPADAMI.....	77
6. INWESTYCJE PROEKOLOGICZNE.....	78
7. INWESTYCJE DOTYCZĄCE SFERY SPOŁECZNEJ I TURYSTYCZNEJ.....	79
VII PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 - 2006 I NASTĘPNE LATA.....	79
VIII SYSTEM WDRAŻANIA	94
1. KOMISJA MONITORUJĄCA.....	94
2. PROCEDURA WPROWADZENIA PROJEKTU INWESTYCYJNEGO.....	95
3. HARMONOGRAM CZASOWO ZADANIOWY I CZASOWO FINANSOWY.....	97
IX SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	101
1. SYSTEM MONITOROWANIA POJEDYNCZEGO PROJEKTU.....	102
1.1 Faza tworzenia produktów.....	102
1.2 Faza krótkoterminowych skutków wdrożenia projektu.....	103
2. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	103
2.1 Faza realizacji zadań.....	104
2.2 Faza oddziaływania krótkookresowego.....	104
2.3 Faza monitoringu długofalowego i oceny.....	105
3. PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	105
4. AKTUALIZACJA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	106

I - OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Niniejszy dokument wykonany został dla obszaru gminy miejskiej Oława, położonej w województwie dolnośląskim.

*Rys.2. Gmina miejska Oława w powiecie oławskim,
w województwie dolnośląskim*

Plan Rozwoju Lokalnego określono na horyzont czasowy 2004 - 2006. Wpisuje się on w ramy czasowe Narodowego Planu Rozwoju 2004 - 2006 oraz koniec kadencji obecnych władz lokalnych. Ponieważ jest ściśle powiązany z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Gminy (WPI), pozwala w krótkoterminowej, dwuletniej prognozie stosunkowo precyzyjnie określić harmonogram realizacji zadań w nim ujętych, koszt ich realizacji oraz możliwość sfinansowania z funduszu strukturalnego Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) poprzez Zintegrowany Program Rozwoju Regionalnego (ZPORR).

Zaproponowano również plan średnioterminowy na lata 2007-2008, jako przedłużenie realizacji projektów rozpoczętych w latach 2004-2006. Przyjęcie dłuższej perspektywy mogłoby wpłynąć negatywnie na dokładność szacunków kosztów finansowych, a ponadto dłuższy horyzont czasowy uprawdopodobnia rozminięcie się planowanych kierunków z uwarunkowaniami lokalnym, które mogą zaistnieć za kilka lat. Zadania uwzględnione w Planie, z powodu wymaganych nakładów oraz w kontekście możliwości finansowych

miasta, a także ze względów technicznych, mają charakter zadań wieloletnich. Dlatego z racji ciągłości i kontynuacji procesów inwestycyjnych oraz z uwagi na konieczność zachowania pewnej logicznej i technicznej konsekwencji planowanych projektów i procesów decyzyjnych, wskazano również zestawienie zadań proponowanych do realizacji, w kolejnym horyzoncie czasowym programowania Unii Europejskiej 2007 - 2013.

II.AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU - ANALIZA

1. Położenie

Gmina miejska Oława jest położona w dolinie Odry we wschodniej części województwa dolnośląskiego. Współrzędne geograficzne miasta to: 50°57' N 17°18' E. Administracyjnie Oława graniczy z gminą wiejską Oława oraz na północno-wschodnim fragmencie granicy wzdłuż rzeki Odry z gminą Jelcz-Laskowice. Na obszarze 27,3 km² gminy mieszka ok. 32 tys. osób. Znaczącym czynnikiem determinującym życie społeczne i gospodarcze miasta jest zarówno bliskość do stolic województw dolnośląskiego (do Wrocławia 27 km) i opolskiego (do Opola 55 km), jak i usytuowanie miasta w obszarze pomiędzy rzekami Odrą i Oławą.

Zróźnicowanie i kompleksowość połączeń komunikacyjnych zgrupowanych w mieście lub w jego pobliżu powoduje, iż Oława pełni znaczącą rolę w obrębie europejskiego korytarza transportowego wschód-zachód. Miasto leży na magistralnym szlaku kolejowym (Wrocław-Górny Śląsk, Berlin - Katowice - Budapeszt - Kijów). Istotne możliwości rozwojowe kształtuje przebiegająca w odległości 11 km od miasta autostrada A-4. Ponadto walory komunikacyjne miasta uzupełnia port rzeczny leżący na szlaku wodnym Górny Śląsk - Szczecin i dalej poprzez Niemcy do Zachodniej Europy.

Oława pełni istotną funkcję przemysłową i mieszkaniową w strukturze dużego województwa. Miasto jest integralnie związane z aglomeracją wrocławską, z tzw. strefą uprzemysłowienia i urbanizacji, która w przyszłości zostanie rozszerzona o stopniowo krystalizujący się układ pasmowo-węzłowy ciągnący się od granicy województwa opolskiego przez Brzeg, Jelcz-Laskowice, Oławę do Wrocławia.

Podstawową funkcją miasta jest również obsługa administracyjna części województwa dolnośląskiego, a zwłaszcza gmin skupionych w liczącym 72 tys. mieszkańców i zajmującym obszar 524 km² w powiecie oławskim, w skład którego wchodzi, gmina miejska Oława, gmina wiejska Oława, gmina miejsko - wiejska Jelcz-Laskowice oraz gmina wiejska Domaniów. Ze względu na rozwinięte szkolnictwo średnie ogólne i techniczne miasto Oława pełni rolę lokalnego centrum edukacyjnego.

W aspekcie funkcjonalnym miasto jest stolicą podregionu społeczno-gospodarczego.

Cała jednostka administracyjna zajmuje 27,34 km². Zagospodarowanie 2734 ha terenu miasta Oława przedstawia się w następujący sposób:

Struktura własności gruntów		
Typ własności gruntu	powierzchnia [ha]	powierzchnia [%]
Grunty stanowiące własność gminy	695	25,4%
Gospodarstwa innych osób prawnych	532	19,5%
Gospodarstwa indywidualne	1507	55,1%
<i>Razem</i>	2734	100,0%

Tab.1 Struktura własności gruntów miasta Oława

Gęstość zaludnienia w mieście Oława wynosi 1154 mieszkańców na 1 km².

Rys. 3 Mapa sytuacyjna położenia Olawy

2. Ludność

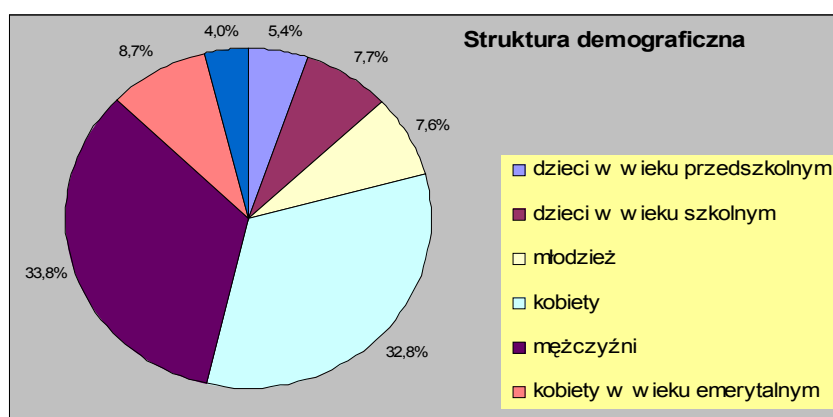
Dynamika rozwoju ludności miasta Olawa w latach 2000-2003 praktycznie nie uległa zmianie. Według danych statystycznych, w 2003 roku kobiety stanowiły 51,6% ogólnej liczby ludności gminy. Z analizy struktury wieku ludności wynika, że ludności w wieku produkcyjnym jest najliczniejszą grupą wiekową i stanowi aktualnie 66,6% ogólnej liczby mieszkańców. Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym stanowią 20,7%, natomiast w wieku poprodukcyjnym 12,7%.

Mieszkańcy miasta

Kategoria statystyczna	Wiek lat	2003	%populacji
Dzieci w wieku przedszkolnym	0 - 5	1 700	5,4%

Dzieci w wieku szkolnym	6 - 12	2 441	7,7%
Młodzież	13 - 18	2 390	7,6%
Kobiety	19 - 60	10 358	32,8%
Mężczyźni	19 - 65	10 642	33,8%
Kobiety w wieku emerytalnym	60+	2 747	8,7%
Mężczyźni w wieku emerytalnym	65+	1 264	4,0%
w tym:	Razem	31 542	100,0%
	<i>kobiety</i>	16 272	51,6%
	<i>mężczyźni</i>	15 270	48,4%

Tab.2. Ludność miasta Olawy w 2003 r. według płci i grup wieku

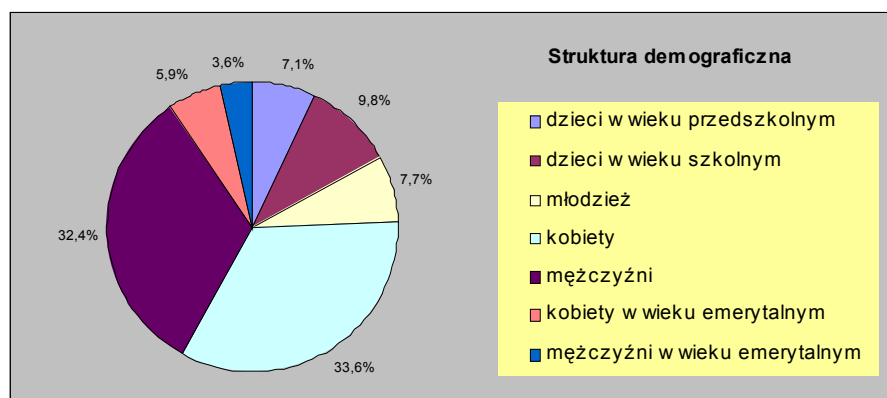

Rys.4. Ludność miasta Olawy w 2003 r.-według płci i grup wieku

Mieszkańcy gminy

Kategoria statystyczna	wiek [lata]	2000	%popula- cji
Dzieci w wieku przedszkolnym	0 - 6	2235	7,1%
Dzieci w wieku szkolnym	7 - 14	3107	9,8%
Młodzież	15 - 19	2439	7,7%
Kobiety	20 - 64	10631	33,6%
Mężczyźni	20 - 64	10243	32,4%
Kobiety w wieku emerytalnym	65+	1873	5,9%
Mężczyźni w wieku emerytalnym	65+	1134	3,6%
w tym:	Razem	31662	100,0%
	<i>kobiety</i>	16283	51,4%
	<i>mężczyźni</i>	15379	48,6%

Tab.3. Ludność miasta Olawy w 2000 r. według płci i grup wieku

Rys.4. Ludność miasta Oławy w 2000 r.-według płci i grup wieku

Analizując strukturę wiekową ludności Oławy można stwierdzić, że przedstawia się ona korzystnie. Występuje dość duży odsetek ludzi młodych do 19 roku życia (20,7%), co rokuje nadzieję na szybsze przyswajanie przez młodych ludzi efektów przemian, jakie będą zachodziły w związku z procesem integracji Polski z Unią Europejską i jednocześnie na możliwość skorzystania z funduszy pomocowych. Gmina miejska Oława należy w byłym województwie wrocławskim do gmin o najwyższym wskaźniku ilości ludności w wieku produkcyjnym. W roku 2003 odsetek liczby ludności w wieku produkcyjnym do ogólnej liczby mieszkańców wynosił blisko 67% i jest wyższy niż średnia z województwa dolnośląskiego, która wynosi 63,5%.

W okresie 2000-2003 zaobserwowano nieznaczny spadek liczby mieszkańców, za-uważyć natomiast można przesuwanie się najliczniejszych roczników do grupy ludności produkcyjnej i emerytalnej, co oznacza postępujący proces starzenia się mieszkańców miasta. Do innych cech struktury ludności należą ponad to:

- fala niżu demograficznego obejmującego dzieci szkolne, powodująca spadek ob-ciężenia szkół podstawowych,
- wchodzenie największego wyżu demograficznego obejmującego roczniki 40-49 do wieku przedemerytalnego.

3. Historia miasta

Oława posiada długą i bogatą historię. Gród i osada targowa przy zbiegu rzek Odry i Oławy istniały już w XII w. - po raz pierwszy Oława notowana jako *Olewa* w 1149 r. jako darowizna Piotra Włostowica na rzecz opactwa w Ołbinie. Od początku XIII w. Oława posiada swój herb, który zawdzięcza walońskim tkaczom - jest nim biały galijski kogut na czerwonym polu.

Oława od XII do XVI w. była własnością Piastów Śląskich, w wieku XVI przechodzi pod panowanie czeskie, w XVII w. władają nią Habsburgowie, a w wieku XVIII znalazła się w posiadaniu Prus i otrzymuje nazwę Ohlau. Ten okres jest czasem intensywnego rozwoju przemysłu i licznych inwestycji. Pod koniec XVIII w. powstał Kanał Odrzański i wybudowano pierwszą śluzę. Uruchomienie w 1842 r. pierwszej w obecnych granicach Polski linii kolejowej z Wrocławia do Oławy przyspiesza rozwój przemysłu. Samo miasto zostaje skanalizowane, pojawiają się też pierwsze instalacje gazowe, następuje dalsza rozbudowa urządzeń wodnych na Odrze (druga śluza i most), a pod koniec XIX w. zostają założone instalacje elektryczne. W XX wieku Oława wchodzi jako prężnie rozwijające się miasto o charakterze przemysłowym.

I wojna światowa nie wpłynęła tak drastycznie na stan miasta jak druga wojna światowa. Miasto odbudowano i rozbudowano po drugiej wojnie światowej, a na obszary te napływa ludność przesiedlona z kresów wschodnich Rzeczypospolitej. Miasto przekształca się w ośrodek przemysłu: papierniczego, hutniczego, budowlanego, chemicznego (tworzywa sztuczne) oraz rolno-spożywczego. Do roku 1992 w Oławie stacjonowały jednostki armii radzieckiej.

4. Środowisko przyrodnicze

4.1 Ukształtowanie terenu

Gmina miejska Oława usytuowana jest w obrębie rozciągającej się po obu stronach rzeki Odry Kotliny Śląskiej. Przez miasto przepływają dwie rzeki - Odra i jej dopływ Oława. Teren jest urozmaicony zarówno pod względem morfologicznym, jak i na skutek działalności człowieka. Wysokości względne wahają się tu w granicach od 126 do 136 m n.p.m.

4.2 Warunki geologiczne

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne gmina miejska Oława leży na skraju dwóch mezoregionów: Równiny Wrocławskiej (południowa część miasta) i Pradoliny Wrocławskiej (północna część). Pierwotnie występująca tu rzeźba terenu była charakterystyczna dla wysoczyzn morenowych oraz holocenów dolin rzecznych z terasami zalewowymi i nadzalewowymi.

Głębsze podłoże geologiczne na terenie miasta zbudowane jest z osadów trzeciorzędowych. Są to iły górnego miocenu i pliocenu o znacznej miąższości z nielicznymi przewarstwieniami piasków. Strop tych warstw zalega na głębokości około 10-25 metrów. Na utworach trzeciorzędowych występuje seria osadów czwartorzędowych budujących wysoczyzny morenowe, terasy akumulacyjne i dna dolin rzecznych. Wysoczyzny morenowe zbudowane są głównie z plejstocenów glin morenowych i piasków fluwioglacjalnych zalegających na głębokości od kilkudziesięciu centymetrów do kilkunastu metrów. Terasy akumulacyjne zbudowane są głównie z holocenów piasków i żwirów o miąższości do kilkunastu metrów. Dna dolin wypełnione są piaskami rzeczными i żwirami, które miejscami, zwłaszcza w rejonie Śródmieścia, są przewarstwione przez mady i namuły. Powierzchniową warstwę na terenach zabudowanych stanowią gleby antropogeniczne o niewykształconym profilu oraz utwory mineralno-gruzowe, których miąższość wynosi od 1 do 4 m. Spadki terenu wynoszą tutaj od 0,5 do 1%.

4.3 Warunki wodne

4.3.1 Wody powierzchniowe

Rzeka Odra

Warunki hydrograficzne gminy Oława są bardzo urozmaicone. Gmina leży na obszarze zlewni dwóch głównych cieków Odry i Oławy. Największym ciekim regionu jest Odra, która na wysokości Oławy znajduje się w swoim środkowym biegu płynąc szerokim korytem utrzymującym generalnie kierunek ze wschodu na zachód. Rzeka płynie przez obszar gminy szerokim tarasem zalewowym, łagodnymi łukami, wypełniając całą pradolinę Odry oddzielającą Równinę Wrocławską od Równiny Oleśnickiej. Prawostronne zawale

niemal na całej długości porasta las grądu niskiego, podmokły z licznymi okazami dębu, wiązów, jesionów. Liczna jest sieć starorzeczy, mokradeł i podmokłych łąk. Na obszarze tym ze względu na swoje unikalne cechy planuje się utworzenie Parku Krajobrazowego "Dolina Odry II", którego część będzie leżała na obszarze miasta. Brzeg lewy jest zdecydowanie mniej urozmaicony. W przekroju mostowym w Oławie znajduje się wodowskaz kontrolujący zlewnię o powierzchni 19 816,4 km².

Rzeka Oława

Oława należy do głównych lewostronnych dopływów środkowej Odry. Początek swój bierze powyżej miejscowości Lipniki w gminie Ziębice, powiat Ząbkowice. Uchodzi do Odry na obszarze Wrocławia. Całkowita długość rzeki wynosi 91,7 km, a powierzchnia zlewni 1167,4 km².

Istotną rolę odgrywa również kanał przerzutowy Nysa - Oława jednak prowadzi on wody głównie dla potrzeb obszarów wodonośnych Wrocławia.

4.3.2 Wody podziemne

Na terenie Oławy występują dwa poziomy hydrogeologiczne: poziom trzeciorzędowy i poziom czwartorzędowy. Poziom głębszy - trzeciorzędowy reprezentowany jest przez przewarstwienia piaszczyste wśród warstw ilów. Poziom czwartorzędowy znajduje się w piaszczystych utworach wodonośnych, występujących na różnych głębokościach: od kilku do kilkunastu metrów, o różnej miąższości i niewielkim zasięgu. W obrębie dolin rzeki Odry i Oławy oraz terasy nadzalewowej, poziom wody gruntowej tworzy generalnie zwierciadło swobodne w przepuszczalnych utworach piaszczystych na głębokości 0,5 m do 2 - 3 m. Oława leży w obrębie Niecki Wrocławskiej, bogatej w wodę i intensywnie eksploatowanej przez duże aglomeracje miejskie oraz zakłady przemysłowe, co decyduje w głównej mierze o zasobności tego terenu w wody podziemne.

4.4 Klimat

Gmina miejska Oława leży w jednym z cieplejszych rejonów Polski - w regionie nadodrzańskim. Klimat gminy oraz związane z nim stany pogodowe, podobnie jak całego województwa dolnośląskiego, kształtowane są przez masy powietrza napływające głównie znad Atlantyku, Skandynawii i północno-wschodniej Europy. Znacznie rzadziej napływają masy powietrza znad Azorów i Morza Śródziemnego. Jest to klimat umiarkowany o cechach oceanicznych, który charakteryzuje się łagodnymi zimami i niezbyt upalnymi latami. W sumie na obszarze gminy miejskiej Oława występują korzystne warunki klimatyczne. Średnia temperatura roczna wynosi około 8,5°C, opady dochodzą do 600mm, a ich maksimum przypada na lipiec, okres wegetacji trwa 210-215 dni. Zima trwa średnio dwa miesiące, rzadko utrzymują się mrozy trwające bez przerwy dwa tygodnie. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich.

4.4 Gleby

Gleby na terenie miasta są średniej jakości (kompleksu pszennego klasy III a, III b, IV a), są to głównie gleby bielcowe i brunatne, wytworzone z piasków gliniastych i lekkich glin. W dolinach rzecznych wytworzyły się mady lekkie i średnie. Są to gleby żyzne i bardzo żyzne tworzące kompleks przydatności rolniczej pszennej klasy III a i III b. Gleby najniższej wartości (klasa IV i V) pokrywają użytki zielone. Część gleb w granicach administracyjnych miasta stanowią gleby antropogeniczne przeobrażone na skutek działalności gospodarczej człowieka. Nieużytki rolnicze stanowią 37,9 % wszystkich gruntów.

4.5 Parki, zadrzewienia, zwierzęta

Zróznicowane gleby oraz warunki wodno - gruntowe spowodowały, że występujące na obszarze miasta siedliska leśne, choć stanowią tylko 4,9% powierzchni terenów użytkowych, są bardzo urozmaicone gatunkowo. Na terenie miasta znajdują się kompleksy leśne oraz tereny zakrzewione. W skład drzewostanu wchodzi takie gatunki jak: sosna, dąb, świerk, jesion i olcha oraz mniej licznie reprezentowane: brzoza i modrzew. Na ob-

szarze miasta objęto ochroną 10 szczególnie cennych przedstawicieli flory, tj. cis pospolity, bluszcz pospolity, kalina koralowa, bluszcz pospolity występujący na lipach i dębach, występujących głównie w parku miejskim.

Najciekawszym terenem pod względem występującej tam fauny są łąki na tzw. międzywalu rzeki Odry i Oławy. Dogodne warunki do rozwoju mają następujące gatunki ptactwa: nurogęś, pustułka, świergotek łąkowy, świerszczak, strumieniówka, jarzębatka, stokosz oraz dziwoń.

Innym interesującym obszarem jest kompleks leśny między Oławą a Bystrzycą Oławską. Gniazdują tu: bocian czarny, czarna kania, kania rdzawa, trzmielojad, jastrząb, kolucz, siniak, dzięcioł zielono-siwy i średni, muchówka białoszyja oraz kruk.

5. Turystyka

Gmina miejska Oława pełni funkcje turystyczne o znaczeniu lokalnym. Znajdują się tu obiekty zabytkowe, takie jak np.: Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia, kościół parafialny Św. Piotra i Pawła, ratusz miejski czy zamek Luizy (zachowane północne skrzydło zamku książęcego). Szerzej o zabytkach miasta będzie mowa w rozdziale 6.5 *Zabytki kultury materialnej*.

Same obiekty zabytkowe nie stanowią jednak silniejszego magnesu dla odwiedzin o charakterze turystycznym. Ofertą globalną, przyciągającą okolicznych mieszkańców oraz przede wszystkim klienta z sąsiednich miejscowości i z Wrocławia, może być odnowione centrum starówki, pod warunkiem zaistnienia w nim obiektów gastronomicznych, galerii artystycznych, butików, itp., odwiedzane przy okazji pobytu w nowoczesnym centrum sportów wodnych typu aquapark.

Rys.5. Kościół parafialny p.w. Św. Piotra i Pawła

Kilkaset metrów od ostatnich zabudowań Oławy, na wschód i południowy wschód od miasta rozciągają się rozległe obszary leśne typu łęgowego o dużych walorach wypoczynkowych i turystycznych. Na obszarach tych wyodrębniono cenne rezerваты przyrody: Zwierzyniec i Kanigóra, a także rezerwat przyrodniczo - archeologiczny o nazwie Grodzisko Ryczyńskie, gdzie na początku XII wieku istniał potężny gród kasztelański. W najbliższej okolicy miasta, w promieniu 9 kilometrów występują naturalne zbiorniki wodne, nad którymi zlokalizowano zakładowe, sezonowe ośrodki wypoczynkowe.

Miejsca wypoczynkowe w mieście to głównie park miejski (pow. 21 ha), skwery, tereny rekreacyjne (tzw. miasteczko ruchu) z boiskami małych gier oraz w sezonie letnim kąpielisko z trawiastymi plażami.

Rys.6 „Miasteczko ruchu drogowego”

Miasto ma niedostatecznie rozwinięte zaplecze turystyczne. Bazę noclegową dla osób przyjezdnych, dysponującą około stu miejscami noclegowymi (całorocznymi), stanowią: motel „Viktor”, hotel „Marta”, hotel „Scan Invest” oraz „Zajazd Pod Trzecim Kurem”. Na obszarze miasta funkcjonuje kilkanaście barów i restauracji; zlokalizowane są również trzy parkingi całodobowe.

Turystyka rowerowa

Tworzenie siatki ścieżek rowerowych łączącej rezerwaty, tereny przyległe do zbiorników wodnych i obszary zielone w mieście przyczyni się do poprawy jakości wypoczynku i rekreacji mieszkańców Oławy oraz odwiedzających ją turystów.

Sporty wodne

Tworzenie stancji wodnej oraz małej żeglugi turystycznej w okolicy miasta Oława może być przedmiotem projektów szczegółowych rozwoju turystyki. Zorganizowane spływy kajakowe mogą, przy stosunkowo niskich nakładach inwestycyjnych w ciepłych miesiącach przyciągnąć turystów z okolicznych miejscowości. Jest to jednak uwarunkowane presją na podniesienie czystości rzek lokalnych przynajmniej do klasy zezwalającej na bezpieczną kąpiel oraz budowę infrastruktury nadbrzeżnej co powinno stanowić przesłanie dla

planowanych inwestycji gminnych, a dla aktywnych mieszkańców gminy hasło do podjęcia inicjatywy biznesowej. Należy również zwrócić uwagę na organizację transportu dowożącego turystów na miejsce przystani.

Rys.7 Rzeka Odra w okolicach Oławy

6. Zagospodarowanie przestrzenne

Historycznie ukształtowane w sposób naturalny, miasto Oława, składa się z jednostek funkcjonalno - przestrzennych, różniących się główną funkcją terenu, sposobem zagospodarowania, zagęszczeniem zabudowy oraz powierzchnią i warunkami naturalnymi. Takich jednostek wyodrębniono 8 a ich granice przebiegają wzdłuż naturalnych (rzeki Odra i Oława) lub sztucznie wytworzonych (tory kolejowe, drogi, ulice i granice administracyjne miasta) granic: jednostka centralna O - Oława Centrum –Stare Miasto, jednostka śródmiejska I - Oława Śródmieście, jednostka mieszkaniowa II - Oława Zachód, jednostka mieszkaniowa III - Oława Zaodrze, jednostka przemysłowa IV - Oława Przemysłowa.

słowa, jednostka południowa V - Oława Południe, jednostka peryferyjna VI - Oława Nowy Otok, jednostka przyrodnicza VII - Oława Północ.

Zarówno w strukturze przestrzennej jak i w układzie urbanistycznym miasta istotną rolę odgrywa rzeka Odra rozdzielająca tereny zainwestowane. Przez tereny zurbanizowane przebiega też ważna magistrala kolejowa o znaczeniu międzynarodowym (linia Wrocław - Kraków). Z układu drogowego najważniejsze są drogi krajowe nr 396 oraz 94. Ta ostatnia (relacji Wrocław - Oława), o szczególnie wysokim natężeniu ruchu, przebiega przez tereny zabudowane.

Miasto Oława, ze względu na swoje fizyczno-geograficzne położenie, nie dysponuje zbyt rozległymi terenami posiadającymi odpowiednie warunki fizjograficzne dla zabudowy. Najbardziej odpowiednie do tego celu grunty rozciągają się głównie na południowy zachód od linii kolejowej. Jednocześnie występują tam najkorzystniejsze warunki glebowe dla produkcji rolniczej. W związku z powyższym najbardziej odpowiednie obszary rozwojowe, zwłaszcza dla nowych, większych przedsięwzięć gospodarczych (a częściowo także dla zabudowy mieszkaniowej), usytuowane są już poza granicami miasta, np. tereny byłego lotniska poradzieckiego w miejscowości Stanowice, na terenie gminy wiejskiej Oława.

6.1 Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

6.1.1 Ochrona przyrody

Położenie miasta w dolinie rzek Odry i Oławy stwarza zróżnicowane warunki środowiska przyrodniczego, bogate pod względem liczebności przedstawicieli flory i fauny. Zachowane fragmenty naturalne środowiska przyrodniczego, charakterystyczne dla dolin rzecznych, znajdujące się w pobliżu miasta Oława, objęte zostały szczególną ochroną.

Tuż za wschodnią granicą administracyjną miasta znajduje się rezerwat przyrody ożywionej „Zwierzyniec”, utworzony w 1964 r. Obejmuje on starorzecze porośnięte lasem dębowo-grabowym. Jego powierzchnia wynosi 8,94 ha, a nazwa jest pozostałością czasów, kiedy tereny te obfitowały w zwierzynę. W skład drzewostanu wchodzi: lipa drobnolistna, dąb szypułkowy, klon polny, grab zwyczajny, wiąz, świerk. Wśród krzewów występują: leszczyna, czeremcha, tarnina, głogi, wśród roślin zielnych: gwiazdnica wielkokwiatowa, wiechlina gajowa, pokrzywa, kupówka pospolita. Rezerwat

utworzony został w celu zachowania lasów liściastych, o charakterze naturalnym, porastających tereny zalewiskowe rzeki Odry. Na terenie rezerwatu występują chronione gatunki roślin: konwalia majowa, śnieżyczka przebiśnieg, kopytnik pospolity, kruszyna pospolita, kalina koralowa. Bezpośrednie sąsiedztwo miasta negatywnie odbija się na stanie rezerwatu, widoczne są objawy wandalizmu i negatywne skutki ruchu turystycznego.

W granicach administracyjnych miasta, głównie w obrębie parku miejskiego znajduje się 10 pomników przyrody. Do najcenniejszych spośród nich należą: topola kanadyjska, klon srebrzysty, dąb szypułkowy, wierzba krucha i olcha czarna.

6.1.2 Zagrożenie środowiska naturalnego

Główne czynniki pogarszające stan środowiska naturalnego w gminie to zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczenia atmosfery, zanieczyszczenie gleb i hałas.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych

Główne przyczyny zanieczyszczenia wód powierzchniowych to:

- ścieki komunalne zawierające związki organiczne i biogenne wprowadzane do rzek,
- ścieki przemysłowe wprowadzane do rzek,
- spływy obszarowe.

Największy udział w produkcji ścieków w przemyśle mają:

- hutnictwo,
- zakłady produkujące maszyny i urządzenia,
- zakłady przemysłu spożywczego.

Ścieki komunalne wnoszą zanieczyszczenia organiczne i powodują skażenia bakteriologiczne. Ścieki przemysłowe mogą powodować zanieczyszczenia substancjami szkodliwymi i toksycznymi (związki ołowiu, kadmu, cynku, miedzi i chromu oraz fenole, cyjanki, pestycydy, węglowodory).

Do wód powierzchniowych odprowadzane są też zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych i liniowych. Źródła zanieczyszczeń obszarowe to głównie tereny zurbanizowane (w tym przemysłowe) nie posiadające kanalizacji, obszary rolne i leśne oraz zanieczyszczenia przedostające się do wód powierzchniowych z wodami gruntowymi.

Zanieczyszczenia liniowe to głównie zanieczyszczenia komunikacyjne (drogowe i kolejowe). Wymienione wyżej źródła mogą powodować podwyższone stężenia związków biogennych (głównie azotanów), zanieczyszczeń podobnych do komunalnych oraz zawierać węglowodory aromatyczne, związane z zanieczyszczeniami emitowanymi przez samochody.

Zanieczyszczenie wód podziemnych

Główną przyczyną powstawania zanieczyszczeń wód podziemnych jest długoletnie oddziaływanie licznych ognisk zanieczyszczeń oraz skażenie różnych elementów środowiska. Należy jednak zauważyć, że występujące tu piętra wodonośne, a w szczególności piętro trzeciorzędowe, w obrębie, którego zlokalizowane są ujęcia wodociągów miejskich, są odporne na zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego ze względu na dostateczną izolację poziomów wodonośnych warstwami słaboprzepuszczalnych ilów. Izolacja piętra czwartorzędowego jest gorsza, w związku z tym wody tych poziomów są bardziej narażone na zanieczyszczenia wynikające z działalności człowieka.

Na obszarze miasta Oława występuje niewiele przestrzennych, liniowych i punktowych ognisk zanieczyszczeń wód podziemnych. Spośród nich najpoważniejsze zagrożenia stanowią ogniska punktowe i mało-powierzchniowe. Ich źródłem są m.in.: składowiska odpadów, zakłady przemysłowe (w tym głównie - przemysłu metalowego i chemicznego), oczyszczalnie ścieków, magazyny i stacje paliw, oraz miejsca zrzutu ścieków komunalnych i przemysłowych. Zlokalizowane są one na różnych obszarach gminy, a ich największe skupienie występuje w południowej części miasta.

Oprócz zakładów przemysłowych potencjalnymi obiektami mogącymi wpływać negatywnie na jakość wód podziemnych są także:

- nagromadzenia odpadów komunalnych (prawidłowo zrehabilitowane składowisko odpadów komunalnych przy drodze do Starego Górnika jest nadal potencjalnym ogniskiem skażenia środowiska gruntowo - wodnego - stąd konieczność prowadzenia monitoringu),
- oczyszczalnie ścieków.

Potencjalne zagrożenia dla wód mogą wystąpić również na obszarach zabudowanych nieskanalizowanych. W przypadku Oławy prawie 10% mieszkańców nie jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej. Ogniskami zanieczyszczeń w tym przypadku są głównie nieszczelne szamba i doły kloaczne.

Skażenia powodowane przez punktowe i małopowierzchniowe ogniska zanieczyszczeń są różne w zależności od źródła ich pochodzenia. W odciekach wód ze składowisk odpadów komunalnych występują związki azotu i fosforu, kwasy organiczne oraz podwyższone stężenia chloru, wapnia, magnezu, sodu, potasu, metali ciężkich i siarczanów.

Ponadto w składzie gazowym tych wód notuje się obecność dwutlenku węgla, metanu i siarkowodoru. Podobnie, jak w przypadku odpadów i ścieków komunalnych, podwyższoną zawartość związków azotowych, chlorków, wodorowęglanów oraz sodu i potasu powodują nieszczelne szamba i doły kloaczne na terenach nieskanalizowanych. Trwałe zanieczyszczenia wód powodują chlorki i siarczany pochodzące z odpadów hutniczych. Te ostatnie są także źródłem metali ciężkich, oraz innych specyficznych zanieczyszczeń takich jak cyjanki, oleje i fenole.

Do liniowych ognisk zanieczyszczeń na terenie miasta Oławy należą cieki powierzchniowe oraz drogowe i kolejowe linie komunikacyjne. Spośród nich znaczny udział w degradacji jakości wód podziemnych mają wody powierzchniowe oraz ścieki przemysłowe i komunalne. Degradację jakości wód podziemnych powoduje również transport drogowy na drogach z nasilonym ruchem pojazdów. W sąsiedztwie dróg stwierdza się podwyższone zawartości Cl, Na, Ca, krzemianów, fosforanów oraz metali ciężkich.

Poważne zagrożenie dla wód podziemnych stanowi też transport kolejowy. Źródłem zanieczyszczeń mogą być tu m.in.: wycieki ropy, produktów ropopochodnych i olejów, ładunki sypkie.

Również eksploatacja górnicza (górnictwo odkrywkowe) prowadzi do wielkoprzestrzennych zmian ilościowych i jakościowych środowiska wodnego - na terenie miasta Oławy nie ma aktualnie eksploatowanych złóż kopalin oraz nie przewiduje się takiej działalności w przyszłości.

Zanieczyszczenia atmosfery

Na stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie miasta wpływa emisja z zakładów przemysłowych, kotłowni miejskich, osiedlowych, indywidualnych palenisk domowych oraz emisja komunikacyjna.

Na terenie miasta nie funkcjonują zakłady energetyki zawodowej, natomiast występują zakłady energetyki przemysłowej -ciepłownia miejska.

Na terenach niektórych zakładów przemysłowych również funkcjonują kotłownie opalane węglem. Emisja pochodzi też z procesów technologicznych prowadzonych w zakładach przemysłowych np. w Hucie "Oława" S.A. oraz na terenie spółek powstałych z firmy "Ergis Oława".

Źródłem dwutlenku siarki jest spalanie paliw stałych w sektorze komunalnym (głównie w indywidualnych paleniskach domowych w sezonie grzewczym) i przemyśle. O emisji dwutlenku azotu decyduje transport drogowy i energetyka przemysłowa. Tlenek węgla powstaje przez spalanie paliw w sektorze komunalnym i transporcie drogowym. Na poziom emisji ołowiu, kadmu i rtęci mają wpływ procesy spalania paliw oraz procesy technologiczne. Dwutlenek węgla powstaje głównie w energetyce przemysłowej i komunalnej. Sumaryczna emisja pyłów wynika z procesów spalania w sektorze komunalnym, energetyce i transporcie drogowym.

Na zanieczyszczenie powietrza znacznie wpływają substancje emitowane przez pojazdy. Badania stanu zanieczyszczenia powietrza węglowodorami aromatycznymi wskazują na wysoki stopień narażenia ludzi na skutki emisji szkodliwych substancji zawartych w spalinach samochodowych. Szczególnie wysokie zagrożenia stwarzają wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, w tym benzo-a-piren oraz lotne związki organiczne takie jak benzen i jego alkilopochodne. Ponadto emisja benzo-a-pirenu związana jest z używaniem węgla kamiennego do produkcji ciepła, szczególnie w małych kotłach z rusztem stałym i w nisko sprawnych paleniskach indywidualnych. Potwierdzają to wyniki

pomiarów wskazujące na bardzo duże zróżnicowanie stężeń występujących w okresach grzewczych w stosunku do stężeń w okresie letnim.

Do wzrostu zagrożeń w obszarach miejskich przyczynia się wysoka gęstość zabudowy i niekorzystne warunki mikroklimatyczne. Powoduje to kumulację zanieczyszczeń wewnątrz tzw. miejskiej wyspy ciepła. Zjawisku temu sprzyjają też częste cisze atmosferyczne.

Zanieczyszczenie gleb

Degradacja środowiska glebowego jest wynikiem wspólnego działania kilku czynników pochodzenia naturalnego i antropogenicznego. Na terenie miasta podstawowe znaczenie ma chemiczna i fizyczna degradacja gleb, związana z wprowadzaniem zanieczyszczeń, usuwaniem z gleb składników pokarmowych i substancji organicznej, zakwaszanie, niszczenie struktury gleby poprzez zagęszczanie i przesuszanie. Pewne znaczenie ma również erozja wodna gleb. Największy wpływ na degradację gleb miały przekształcenia powierzchni terenu związane z działalnością przemysłową, wydobywaniem kopalin pospolitych - piasków, przemysłem hutniczym oraz budownictwem i komunikacją. Źródłem degradacji gleb są również ścieki przemysłowe i komunalne.

Hałas

Do czynników mających wpływ na klimat akustyczny miasta należy głównie hałas komunikacyjny oraz hałas przemysłowy. Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Przyczyną wzrostu uciążliwości tego rodzaju hałasu jest rozszerzanie zabudowy mieszkaniowej leżącej w sąsiedztwie terenów przemysłowych. Do najpowszechniejszych i najbardziej uciążliwych źródeł hałasu należy komunikacja drogowa. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu decydującymi o parametrach klimatu akustycznego przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Hałas komunikacyjny powodują samochody osobowe i ciężarowe, autobusy komunikacji zbiorowej. Omawiając uciążliwość hałasu, należy również rozważyć uciążliwość wibracji występujących w środowisku. Szkodliwość wibracji zależy od wielkości natężenia źródła, charakteru zmian w czasie oraz długotrwałości działania. Na wibracje narażony jest każdy człowiek zarówno w pracy jak i w

życiu codziennym. Wibracje i wstrząsy, podobnie jak hałas, przenoszone są przez wzbudzone do drgań konstrukcje budynków mieszkalnych. Przyczyną powstawania wibracji jest m.in. komunikacja samochodowa. Wartość wibracji nie jest unormowana. Skutkiem oddziaływania wibracji na człowieka są zmiany w układzie nerwowym, krążenia, narządach ruchu oraz układzie pokarmowym. Dlatego też wibracje należy zmniejszać lub likwidować w miejscach ich powstawania.

Środowisko przyrodnicze

Środowisko przyrodnicze miasta Olawy zostało w ciągu ostatnich dwóch stuleci częściowo zdegradowane. Nastąpiły zmiany siedlisk i stąd zostały jedynie fragmentaryczne biocenozy charakterystyczne dla nich w przeszłości. Degradacja szaty roślinnej i zwierzęcej była wynikiem przede wszystkim zanieczyszczenia środowiska tj. emisji zanieczyszczeń do powietrza. Pośredni wpływ przemysłu zaznaczył się także w zbiorowiskach nieleśnych: półnaturalnych zbiorowiskach łąkowych, a także w zbiorowiskach segetalnych i ruderalnych. Jest związany z degradacją gleb i ma charakter przewlekły. Zwiększyły areal gatunki sztucznie wprowadzone, a także gatunki rodzime, dawniej spotykane na ograniczonych powierzchniach. Proces ten prowadzi do wykształcenia się zbiorowisk o charakterze trawiasto-krzewistym ujednoliconych pod względem składu gatunkowego.

W przypadku fauny zagrożenie stanowi zanieczyszczenie wód powstające w wyniku nielegalnego zrzutu nieczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód powierzchniowych, co powoduje zagrożenie dla zwierząt zasiedlających - czasowo lub przez całe swoje życie - cieków i zbiorniki wodne. Na przestrzeni kilku ubiegłych lat obserwuje się co prawda spadek tego typu negatywnych oddziaływań na środowisko, jednak nadal można spotkać nielegalne odprowadzenia ścieków komunalnych, głównie dokonywane przez właścicieli posesji zlokalizowanych w pobliżu niewielkich cieków wodnych. Poważnym zagrożeniem dla fauny są wszelkiego rodzaju melioracje, osuszanie terenów podmokłych oraz regulacje cieków wodnych. Przeprowadzanie regulacji zubaża w dużym stopniu skład gatunkowy, niszczy miejsca rozrodu wielu gatunków oraz ma bardzo niekorzystny wpływ na przylegające biotopy. W okresie wiosennym szczególnym zagrożeniem dla wielu zwierząt (zwłaszcza bezkręgowców, lecz również dla wielu zwierząt

kręgowych) jest wypalanie traw. Gina wówczas znaczne ilości płazów, niektóre ptaki oraz prawie wszystkie gatunki bezkręgowców zasiedlające otwarte siedliska trawiaste. Szczególne znaczenie ma ochrona miejsc rozrodu płazów, a więc różnego rodzaju zbiorników wodnych licznie występujących na terenie miasta, w tym małych sadzawek, a nawet terenów z okresowymi, niewielkimi kałużami.

Do najważniejszych przyczyn przeobrażeń zarówno flory jak i fauny, które miały głównie miejsce w przeszłości, ale których skutki trwają do dzisiaj, należą:

- zmiana sposobu użytkowania gruntów, a więc trwałe i okresowe,
- wylesienie (przeznaczenie gruntów leśnych pod zabudowę mieszkaniową, budowę arterii komunikacyjnych, wodociągów, linii energetycznych),
- zmiana łąk i pastwisk w nieużytki w wyniku zmian stosunków wodnych,
- odkrywkowa eksploatacja kopalin prowadząca do deformacji powierzchni ziemi i powstawania nieużytków,
- rozbudowa infrastruktury przemysłowej,
- osuszanie terenów pierwotnie podmokłych w drodze regulacji cieków wodnych, zabiegów melioracyjnych,
- “dzikie” wysypiska odpadów.

6.2 Infrastruktura techniczna

6.2.1 Zaopatrzenie w wodę

Miasto Oława zaopatrywane jest w wodę z wodociągu miejskiego, bazującego na jednym złożu wodonośnym oraz dodatkowo z Zakładu Produkcji Wody Mokry Dwór we Wrocławiu. Ujęcia wody (5 studni) zlokalizowane są na południe od miasta, w rejonie wsi Godzinowice. Zlokalizowane na terenie miasta zakłady przemysłowe pobierają wodę bądź tylko z sieci miejskiej, bądź z sieci miejskiej i własnych ujęć lub tylko z własnych ujęć.

Obecne zużycie wody wynosi ok. 1 494 000 m³/rok. Zlokalizowane na terenie miasta zakłady przemysłowe pobierają wodę bądź całkowicie z sieci miejskiej, bądź jednocześnie z sieci miejskiej i ujęć własnych, bądź tylko z ujęć własnych.

Sieć wodociągowa w mieście jest dobrze rozbudowana. Jej długość wynosi 103,6 km, podłączone do niej są praktycznie wszystkie budynki z terenu gminy, a korzysta

z niej 98% mieszkańców, czyli około 31 125 osób. Z siecią rozdzielczą współpracuje nowa stacja podwyższania ciśnienia przy ul. Zacisznej.

Ludność nie posiadająca dostępu do wodociągu zbiorowego zamieszkuje peryferyjne dzielnice miasta i zaopatruje się w wodę z ujęć indywidualnych. Przyjmując liczbę mieszkańców w gminie na 31 542 (dane dla roku 2003), to obecnie zapotrzebowanie na podłączenie do wodociągu zgłasza około 650 osób.

Wymiany wymaga jednak wiele odcinków sieci. W związku z tym niezbędna jest budowa nowych wodociągów w różnych rejonach miasta, współfinansowana ze środków unijnych.

6.2.2 Odprowadzanie i unieszkodliwianie odpadów

Oczyszczalnia ścieków, sieć kanalizacyjna

Miasto posiada oddaną do użytku mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków. Zlokalizowana jest ona w północno-wschodniej części miasta, na lewym brzegu rzeki Odry, poza wałem przeciwpowodziowym. Charakteryzuje się prostotą budowy i skutecznym usuwaniem zanieczyszczeń, węgla organicznego, azotu i fosforu. Przepustowość oczyszczalni wynosi maksymalnie 15 000 m³/dobę - obecnie eksploatuje się ją na poziomie ok. 8 250 m³/dobę, przy dopuszczalnej zawartości CHZT 7 689 kg, BZT5 3 300 kg. Oczyszczalnia pracuje w oparciu o technologię „BIOLAK”, jest to proces niskoobciążonego osadu czynnego z tlenową stabilizacją osadu. Przepustowość oczyszczalni $Q = 10\,250\text{ m}^3/\text{d}$, - obecnie eksploatuje się ją na poziomie ok. 6000 - 8000 m³/dobę.

Wskaźnik skanalizowania miasta jest wysoki. W gminie miejskiej Oława gospodarka ściekowa jest uporządkowana w dużym stopniu. Długość kanalizacji sanitarnej wraz przyłączami wynosi ok. 46,2 km. Jednak ze względu na zaszłości historyczne wiele odcinków kanalizacji stanowią kolektory ogólnospławne. Zaspokojenie potrzeb w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków w chwili obecnej na terenie miasta wynosi około 90%. Niewielki procent ścieków, szacowany na około 4,7% tj. średnio 72 000 m³/rok, jest dowożony na oczyszczalnię ścieków w Oławie za pomocą wozów asenizacyjnych.

Gospodarka odpadami stałymi

Do roku 2001 nieczystości stałe były przewożone na wysypisko znajdujące się na terenie miasta przy ul. Oleśnickiej. Po zlikwidowaniu miejskiego wysypiska śmieci odpady komunalne z miasta wywożone są do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych znajdującego się na terenie gminy wiejskiej Oława, w miejscowości Gać. Jest to nowopowstały zakład utylizacji odpadów komunalnych obsługujący kilka gmin: miasto Oława, gminę wiejską Oława, miasto Brzeg i gminę wiejską Brzeg. Zakład odpowiada wszelkim obowiązującym standardom w zakresie ochrony środowiska, a jego pojemność gwarantuje, że problemu z usuwaniem odpadów Oława nie będzie miała przez najbliższe 20 lat.

6.2.3 Ciepłownictwo

Największym dostawcą ciepła na potrzeby ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w Oławie jest Miejski Zakład Energetyki Ciepłej - Oława Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo eksploatuje w chwili obecnej następujące źródła ciepła: ciepłownia rejonowa (o docelowych możliwościach pozwalających osiągnąć moc 80 MW) zasilana miałem węglowym, trzy kotłownie (olejowe i węglową) spółdzielni mieszkaniowej „Odra”, kotłownie (opalone węglem i koksem) na terenach po byłej Armii Radzieckiej. Poza tym na terenie miasta istnieje wiele węglowych kotłowni lokalnych w budynkach mieszkalnych i przy zakładach produkcyjnych, które planuje się przerabiać na kotłownie zasilane gazem lub olejem.

Istnieją rezerwy mocy i możliwość zaopatrzenia w ciepło każdego miejsca wskazanego do zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej w mieście, a po zrealizowaniu programu rozbudowy ciepłowni można przewidywać zaopatrzenie w ciepło także zakładów produkcyjnych. Wykorzystaniu gazu sieciowego jako paliwa do celów grzewczych sprzyja rozbudowana sieć gazownicza niskiego ciśnienia.

6.2.4 Zaopatrzenie w gaz

Zaopatrzenie miasta w gaz odbywa się z gazociągu przesyłowego gazu wysokometanowego relacji Zdieszowice (Górny Śląsk) - Ołtaszyn (Wrocław). Jest to gazociąg wy-

sokoprężny o średnicy Dn 350. Na terenie miasta jest 9510 odbiorców gazu, obsługiwanych przez cztery stacje redukcyjno-pomiarowe. Planuje się również budowę nowej stacji redukcyjno-pomiarowej.

Miasto posiada bardzo dobrze rozbudowaną sieć rozdzielczą, która jest w dobrym stanie technicznym. Według ocen DOZG Oława potencjalna liczba odbiorców, którzy mogliby wykorzystywać gaz sieciowy do celów grzewczych wynosi około 1000. Gaz propan - butan dla celów kuchennych i grzewczych również może być dostarczany w nieograniczonym zakresie.

6.2.5 Zaopatrzenie w energię elektryczną

W Oławie jest 10 472 odbiorców energii, a zużycie ogółem wynosi 17 517 MWh, co daje 548,9 kWh na jednego mieszkańca. Zaopatrzenie miasta w energię elektryczną odbywa się z Głównego Punktu Zasilania 110/20kV/R-186, zlokalizowanego w południowej części miasta, przy ul. Kilińskiego. GPZ zasilany jest liniami napowietrznymi wysokiego napięcia 110kV z kierunków:

- Brzeg - Oława
- Jelcz Laskowice - Oława
- Siechnice (Czechnica) - Oława.

Z GPZ wyprowadzonych jest 10 linii napowietrznych średniego napięcia (20 kV), oraz cztery linie kablowe średniego napięcia (20kV). GPZ posiada dwa transformatory o mocy 2 x 25 MVA pracujące jednocześnie. Aktualne obciążenie GPZ wynosi około 70% całkowitej mocy GPZ. W rejonie śluży na kanale Odry istnieją dwie elektrownie wodne.

6.2.6 Telekomunikacja

Na terenie miasta istnieją trzy centrale telefoniczne: centrala typu Stroger 32 AB o pojemności 4 000 numerów, przy ul. Młyńskiej11 oraz dwie centrale kontenerowe o pojemności 1 000 numerów każda (posiadające charakter central osiedlowych) przy ul. Fryderyka Chopina i ul. Bolesława Chrobrego.

Ilość abonentów, według stanu z 2001 r., wynosiła 8 952 przy liczbie mieszkańców wynoszącej 32 tysiące dawała nasycenie około 27 numerów/100 mieszkańców.

Teren miasta pokryty jest pełnym zasięgiem sieci ruchomych GSM/DCS 900/1800 MHz ERA GSM, PLUS GSM, IDEA Centertel.

6.3 Komunikacja

6.3.1 Infrastruktura drogowa

Miasto Oława leży na trasie europejskiego korytarza komunikacyjnego wschód - zachód; przebiegają przez nie magistralna linia kolejowa nr 132 (E-30) oraz droga krajowa nr 94 Wrocław - Opole. Oława jest też punktem węzłowym dróg wojewódzkich i powiatowych z jedną pomiędzy Wrocławiem a Brzegiem przeprawą mostową na Odrze.

We Wrocławiu, odległym od Oławy o 27 km, znajduje się międzynarodowy port lotniczy mający bezpośrednie połączenia lotnicze z Warszawą, Frankfurt n. Menem, Wiedniem i Kopenhagą.

Wykaz dróg na terenie miasta	
Numer drogi	Relacja i przebieg drogi
Drogi krajowe <i>pokrywające się z ulicami o funkcjach ulic głównych</i>	
94	Wrocław - Opole; ul. Ks. Kutrowskiego, ul. Gen. Andersa, ul. 11-go Listopada, ul. Opolska
Drogi wojewódzkie	
396	Bierutów - Oława - Strzelin; <i>pokrywająca się z ulicami o funkcjach ulic zbiorczych</i> : ul. Oleśnicka, ul. Chrobrego, ul. 3-go Maja, ul. Strzelna, ul. Wiejska, ul. Nowy Otok
455	Oława - Jelcz - Wrocław
Drogi powiatowe	
1567 D	ul. Broniewskiego, ul. Zacisza - <i>pełnią funkcje ulic lokalnych</i>
1570 D	ul. Lipowa od skrzyżowania z dr. nr 396 - skrzyżowanie z dr. nr 94 - ul. Siedlecka - <i>pełnią funkcje ulic lokalnych</i>
1571 D	ul. Janowskiego, ul. Portowa, ul. Zwierzyniecka, ul. Żołnierza Polskiego - <i>dwie ostatnie ulice pełnią funkcje ulic zbiorczych</i>
1572 D	droga nr 396 ul. 3 Maja, ul. Ofiar Katynia - <i>pełnią funkcje ulic zbiorczych</i>
1574 D	ul. Kilińskiego
1575 D	ul. Baczyńskiego, ul. Nowy Górnik
1576 D	pl. Zamkowy - od drogi nr 396 do drogi nr 94
1577 D	ul. 1 Maja - od drogi nr 94 do ul. Brzeskiej
1578 D	ul. Żołnierza Polskiego
1579 D	ul. Młyńska
1580 D	ul. Rybacka - od drogi 396 do drogi nr 1571D
1581 D	ul. Zwierzyniec Duży
1582 D	ul. Zielna - od skrzyżowania z ul. Ofiar Katynia do skrzyżowania z ul. Portową
1583 D	ul. Dzierżonia Zakład SCA PACKAGING POLSKA - do granicy miasta
1584 D	ul. Spacerowa, część ul. Różanej, ul. Sikorskiego
Ważniejsze drogi gminne	
	ul. Kilińskiego, Nowy Górnik, Baczyńskiego, Warszawska, Lipowa, Iwaszkiewicza, Paderewskiego, 1-go Maja, Spacerowa, Sikorskiego, Zwierzyniec Duży, Bażantowa, Zielna, Polna

Tab. 4 Zestawienie dróg na obszarze miasta Oława

Stan dróg na terenie miasta Oława jest niezadawalający. Występują duże zróżnicowania jakości nawierzchni dróg. Obecny układ transportowy w części już nie spełnia wymagań dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, a w szczególności: bezpieczeństwa użytkowania (szerokość jezdni, pobocza, brak chodników, odwodnienia, itd.), nośności oraz stateczności konstrukcji.

Drogi na terenie miasta		kategoria jakości					
		0	1	2	3	4	5
drogi	długość mb	%	%	%	%	%	%
powiatowe	19 772	23	22	49			
gminne	37 064	47	9	14	5	15	10
pozostałe	6 664	31	2	18	21	28	0
Razem	63 500	kategoria jakości:					
		0 - wymaga przebudowy					
		1 - wymaga wymiany nawierzchni					
		2 - wymaga naprawy nawierzchni					
		3 - nie wymaga napraw					
		4 - nie będzie wymagać napraw w ciągu najbliższych lat					
		5 - nowopowstała lub zmodernizowana					

Tab. 5 Wykaz dróg w mieście Oława pod kątem wymaganych interwencji inwestycyjnych.

Na obszarze miasta Oława przebudowy, wymiany bądź naprawy nawierzchni wymagają wszystkie drogi powiatowe i 70% gminnych. Modernizacje tych ostatnich będzie można realizować przy udziale środków unijnych w ramach ZPORR.

6.3.2 Transport kolejowy i autobusowy

Miasto Oława posiada bezpośrednie połączenia z miejscowościami położonymi na magistralnej linii kolejowej nr 132 (E-30), zelektryfikowanej, 2-torowej Wrocław - Bytom o znaczeniu państwowym. Warto wspomnieć, że linia ta była pierwszą linią kolejową na Dolnym Śląsku i pierwszy pociąg z Wrocławia do Oławy odszedł już w 1842 r. Na stacji w Oławie zatrzymują się pociągi relacji Szczecin - Wrocław - Opole - Katowice - Kraków

- Przemysł. Poprzez stacje we Wrocławiu i Opolu istnieje możliwość połączeń z innymi miastami kraju.

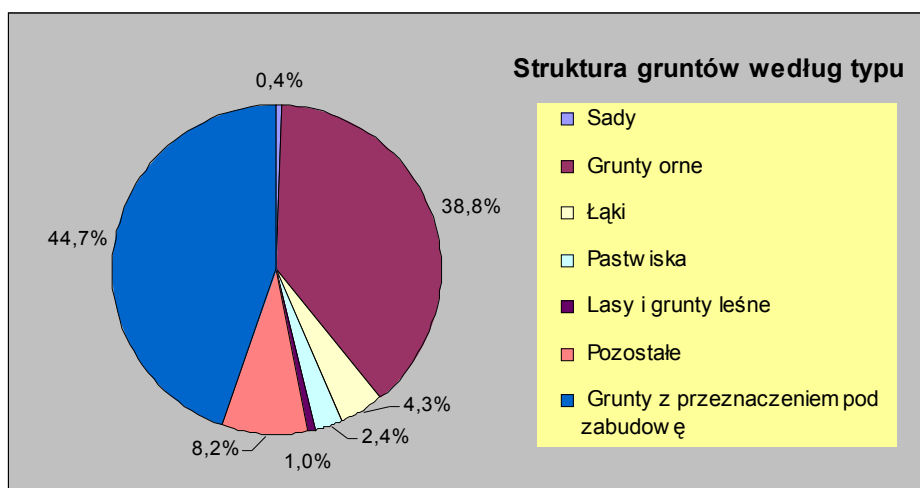
Stacja PKP usytuowana jest w południowo-wschodniej części miasta w odległości ok. 2 km od centrum i dworca autobusowego PKS. Jest to znaczne oddalenie od centrum, a także nowych osiedli mieszkaniowych (osiedle Chrobrego, Sobieskiego, Zwierzyniec) oraz dworca PKS.

6.4 Własność nieruchomości

Zagospodarowanie gruntów należących do gminy miejskiej Oława przedstawia się następująco:

Struktura gruntów należących do miasta według typu		
Grunty i ich wykorzystanie	powierzchnia [ha]	powierzchnia [%]
Sady	3	0,4%
Grunty orne	270	38,8%
Łąki	30	4,3%
Pastwiska	17	2,4%
Lasy i grunty leśne	7	1,0%
Pozostałe	57	8,2%
Grunty z przeznaczeniem pod zabudowę	311	44,7%
Razem	695	100,0%

Tab. 6 Wykaz gruntów należących do miasta

Rys. 7 Struktura gruntów należących do gminy miejskiej Olawa według typów

Biorąc pod uwagę strukturę gruntów, będących własnością miasta, widać korzystne możliwości jej zagospodarowania. Gmina dysponuje 311 ha gruntów z przeznaczeniem pod zabudowę, w tym terenami przeznaczonymi pod budownictwo mieszkaniowe przy ul. Kutrowskiego (200 000 m²) oraz terenami przemysłowymi przy ul. Ofiar Katynia (334 830 m²).

Wykaz nieruchomości należących do miasta				
	Lp.	Nazwa	powierzchnia [m ²]	wartość szacunkowa [zł]
	1	ul. Lipowa	769	38 000
	2	ul. Lipowa	791	40 000
	3	ul. Lipowa	792	40 000
	4	ul. Lipowa	735	37 000
	5	ul. Łąkowa	999	75 000
	6	ul. Łąkowa	1 085	65 000
	7	ul. Łąkowa	1 024	60 000
	8	ul. Łąkowa	1 083	83 000
	9	ul. Łąkowa	2 049	163 000
	10	ul. Łąkowa	1 177	68 000
	11	ul. Łąkowa	1 203	72 000
	12	ul. Kochanowskiego	1 016	34 000
	13	ul. Kochanowskiego	1 290	44 000
	14	ul. Kutrowskiego	1 281	72 000
	15	ul. Kutrowskiego	1 751	89 000
	16	ul. Baczyńskiego	1 071	50 000
	17	ul. Baczyńskiego	1 125	52 000
	18	ul. Baczyńskiego	1 167	54 000
	19	ul. Baczyńskiego	1 390	64 000
	20	ul. Baczyńskiego	1 381	63 000
	21	ul. Baczyńskiego	1 323	61 000
	22	ul. Strzelna	938	45 000
	23	ul. 3 Maja (po OZGKiM)	791	190 000
	24	ul. 3 Maja (po OZGKiM)	1 201	186 711
	25	ul. 3 Maja (po OZGKiM)	583	36 000
	26	ul. 3 Maja (po OZGKiM)	2 453	185 000
	27	Pl. Piastów Wieża ciśnień	50	65 600
	28	ul. Kutrowskiego	200 000	10 000 000
	29	ul. Baczyńskiego	7 264	350 000
	30	ul. Ofiar Katynia	27 978	500 000
	31	ul. Ofiar Katynia	26 278	470 000
	32	ul. Ofiar Katynia	77 033	1 416 000
	33	ul. Ofiar Katynia	52 954	1 569 600
	34	ul. Ofiar Katynia	2 152	63 800
	35	ul. Ofiar Katynia	1 782	32 000
	36	ul. Ofiar Katynia	146 653	4 346 800
		Razem		20 780 511 zł

Tab. 7 Szacunkowy wykaz nieruchomości - według stanu z 07.2004, będących w posiadaniu Miasta Oława, nadających się do sprzedaży lub mogących stanowić zastaw dla banku

Miasto Oława jest posiadaczem nieruchomości, nadających się do sprzedaży lub mogących być przedmiotem zastawu dla banku, na szacunkową kwotę około 20 mln zł. Stanowi to wystarczające zabezpieczenie dla bankowych kredytów na poziomie 12 mln zł. Jest to kwota umożliwiająca samodzielne sfinansowanie równocześnie kilku - kilkunastu projektów wpisanych do planu.

6.5 Zabytki kultury materialnej

Na terenie gminy miejskiej Oława wyznaczone zostały strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowych układów przestrzennych:

- Strefa "A" - ścisłej ochrony konserwatorskiej - obejmująca: obszar Starego Miasta wraz z terenami dawnych bastionów; cmentarz ewangelicki oraz sąsiadujący z nim dawny młyn miejski; stara zabudowa otaczająca place Zamkowy i św. M. M. Kolbego oraz znajdujące się na nich zieleńce z początku XX w.; Piastów wraz z ruinami północnego skrzydła zamku.
- Strefa "B" - ochrony konserwatorskiej - teren strefy „B” otacza bezpośrednio Stare Miasto od strony południowej, zachodniej i częściowo północnej. Jest to pozostałość starej, XIX-wiecznej zabudowy przedmieścia odrzańskiego. Do strefy tej zaliczono również: zabudowania przy ul. Lipowej (dawna wieś Baumgarten); tereny pozostałe po folwarkach (książęcym i królewskim); zabudowania stanowiące kiedyś tzw. Zwierzyniec Mały i Duży.
- Strefa "K" - ochrony krajobrazu kulturowego obejmuje tereny nadrzecznych łęgów rozciągające się wokół Oławy oraz część wyspy zwierzynieckiej.
- Strefa „Z” - ochrony zabytkowych założeń zielonych - wyznaczona została na terenie: starego cmentarza przy kościele św. Rocha, skwerów na pl. Zamkowym i pl. św. M. M. Kolbe, a także na obszarze parku miejskiego znajdującego się w pobliżu dworca kolejowego wraz z terenem dawnego cmentarza wsi Baumgarten.

- Strefa „E” - ochrony ekspozycji zabytkowego zespołu miejskiego - obejmuje ona drogę dojazdową od strony Wrocławia, skąd roztacza się bardzo ciekawy widok na miasto, a głównie na kompleks budynków zamkowych otoczony zielenią rosnącą na dawnych fortyfikacjach.

Wpisem do rejestru zabytków na terenie miasta objęto 25 zabytków. Wszelkie działania dotyczące tych obiektów winny być prowadzone w oparciu o wytyczne właściwego oddziału Służby Ochrony Zabytków i zgodnie z zatwierdzoną przez nią dokumentacją.

Wpisem do rejestru zabytków objęte są następujące obiekty:

Wykaz zabytków miasta Oława	
L.p.	Zabytki Oławy
1	Zamek
2	Sanktuarium Matki Boskiej Pocieszenia
3	Kościół pw. Apostołów Piotra i Pawła
4	Kościół pw. Św. Rocha
5	Kościół pw. Św. Józefa
6	Ratusz
7	Mury miejskie
8	Pałac Luizy
9	Wieża ciśnień
10	Kamienica - Rynek 1
11	Kamienica - Rynek 4
12	Kamienica - Rynek 11
13	Kamienica - Rynek 12
14	Kamienica - Rynek 23
15	Kamienica - Rynek 24
16	Kamienica - Rynek 25
17	Kamienica - Rynek 27
18	Kamienica - Rynek 28
19	Kamienica - Rynek 29
20	Kamienica - Rynek 35
21	Kamienica - Rynek 36
22	Kamienica - Rynek 37
23	Kamienica - ul. Wrocławska 2
24	Kamienica - ul. Wrocławska 4
25	Kamienica - ul. Wrocławska 8
26	Kamienica - ul. Wrocławska 10
27	Kamienica - ul. Brzeska 9
28	Kamienica - ul. Brzeska 11
29	Kamienica - ul. Brzeska 13
30	Kamienica - ul. Brzeska 14
31	Kamienica - ul. Brzeska 15
32	Kamienica - ul. Brzeska 19
33	Kamienica - ul. Brzeska 21
34	Kamienica - ul. Brzeska 29-31
35	Kamienica - ul. Browarniana 3
36	Kamienica ul. Kościuszki 3
37	Budynek Komendy Policji - ul. Kopernika
38	Kamienica - Plac Starozamkowy 4
39	Kamienica - Plac Zamkowy 2
40	Kamienica - Plac Zamkowy 3
41	Kamienica - Plac Zamkowy 16

42	Kamienica - Plac Zamkowy 17
43	Kamienica - Plac Zamkowy 19
44	Kamienica - Plac Zamkowy 20
45	Kamienica - Plac Zamkowy 21
46	Kamienica - Plac Zamkowy 22
47	Kamienica - Plac Zamkowy 23
48	Kamienica - Plac Zamkowy 24
49	Budynek Liceum im. Jana III Sobieskiego - Pl. Zamkowy
50	Kamienica - ul. 1 Maja 17
51	Kamienica - ul. 1 Maja 19
52	Kamienica - ul. 1 Maja 27b
53	Kamienica - ul. 1 Maja 35
54	Kamienica - ul. 1 Maja 36
55	Kamienica - ul. 1 Maja 37
56	Kamienica - ul. 1 Maja 45
57	Budynek Poczty Głównej
58	Budynek dawnego zakładu dobroczynnego im. Św. Józefa - ul. Św. Rocha
59	Budynek Sądu przy ul. 11 Listopada
60	Kamienica - róg ul. 11 Listopada i ul. Sienkiewicza
61	Młyn przy ul. Sienkiewicza
62	Budynek SP nr 1 - ul. Żołnierzy AK
63	Kamienica - ul. Chrobrego 14
64	Kamienica - ul. Chrobrego 16
65	Kamienica - ul. Chrobrego 18
66	Kamienica - ul. Chrobrego 19
67	Budynki rzeźni przy ul. Rybackiej
68	Stary budynek papierni
69	Kompleks pokoszarowy przy ul. Młyńskiej
70	Kompleks pokoszarowy przy ul. 3 Maja
71	Budynek dworca PKP
72	Kamienica - ul. Spacerowa
73	Kamienica - ul. Spacerowa
74	Budynek piekarni przy ul. Strzelnej.
75	Cmentarz żydowski
76	Zespół folwarków, ul. Małopolska 4

Tab.8 Wykaz zabytków miasta Oława

Rys.8. Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia

Rys.9. Pomnik Jana Pawła II przy kościele p.w. Św. Piotra i Pawła

6.6 Identyfikacja problemów

1. Konieczność zakończenia działań modernizacyjnych i rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
2. Konieczność poprawy stanu infrastruktury drogowej oraz komunikacyjnej.
3. Potrzeba wybudowania obwodnicy miasta.
4. Osiągnięcie pełnej gospodarki odpadami na terenie miasta.
5. Słabo rozwinięta baza turystyczno-hotelarska.
6. Zbyt mały udział zagospodarowanych terenów zielonych i rekreacyjnych.

7 Mieszkalnictwo

Strategia Rozwoju Miasta Oława zakłada, w ramach celu: *Rozwój i modernizacja zasobów mieszkaniowych i użyteczności publicznej*, poprawę estetyki miasta, przygotowanie prywatyzacji mieszkań oraz opracowanie programu budownictwa mieszkaniowego.

Gmina miejska Oława, należy do grupy gmin województwa dolnośląskiego charakteryzujących się niskim wskaźnikiem przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań. Według rocznika statystycznego w roku 2001 wyniósł on 55,8 m² i był niższy o 5,2 m² od

średniej wojewódzkiej i o 5,9 m² od średniej krajowej. Przeciętna liczba osób zasiedlających jedno mieszkanie wynosiła 3,1. Średnio na jedną osobę przypadało 18,0 m² powierzchni użytkowej. Standard wyposażenia lokali mieszkalnych w media oraz ich stan techniczny był i jest niezadowalający, a braki te dotyczą przede wszystkim sieci kanalizacji sanitarnej, gazyfikacji i ogrzewania.

Liczba mieszkań, zwłaszcza socjalnych, na obszarze gminy jest niedostateczna; obecnie oczekuje na mieszkanie komunalne około kilkuset osób.

Miasto przejęło od Syndyka Masy Upadłościowej WPB „Północ” budynek, po wniesieniu go jako aportu gminy do TBS - Kamienna Góra, w związku z tym pozyskało 70 nowych mieszkań, a w przyszłości zamierza dodatkowo powiększyć tę liczbę o 232 kolejnych mieszkań, z czego przy: ul. 3 Maja -120 mieszkań w roku 2005 i przy ul. Zacisznej - 112 mieszkań w roku 2005.

Środki miejskie będą również zaangażowane w modernizację budynków mienia poradzieckiego, co stworzy możliwość powstania około 139 nowych mieszkań.

Zasoby mieszkaniowe	2001	2002	2003	2004
Mieszkania	2 437	2 198	2 165	2 102
Izby	7 028	6 291	6 249	6 154
Powierzchnia użytkowa w m2	123 071	102 660	100 978	97 958
Koszt 1 m2 czynsz (cele mieszkaniowe)	1,22	1,22	1,63	1,73
Koszt 1 m2 czynsz (działalność gospodarcza)	4,56	4,56	4,73	4,78
Koszt sprzedaży 1 m2	1 420	1 468	1 503	1 541

Tab. 9 Zasoby mieszkaniowe na terenie miasta Olawa.

8 Gospodarka

Olawa jest ważnym ośrodkiem gospodarczym regionu dolnośląskiego. Miasto jest integralnie związane z aglomeracją wrocławską i pełni istotne funkcje produkcyjne, usługowe i administracyjne w strukturze województwa. Ze względu na rozwinięte szkolnictwo średnie ogólne i techniczne miasto to pełni również rolę lokalnego centrum edukacyjnego.

Oława posiada rozwiniętą infrastrukturę miejską. Działki przeznaczone do zainwestowania i rezerwowe stanowią tutaj 311 ha. Oprócz atrakcyjnych obszarów pod inwestycje, niewątpliwym atutem gminy jest także jej dogodne położenie - nad Odrą, niedaleko Wrocławia, w pobliżu ciągu komunikacyjnego o charakterze ponadregionalnym (autostrada A4).

Surowców mineralnych jest tu niewiele, a jedyne złoża kruszywa budowlanego przy ul. Cegielnianej zostało wyeksploatowane (koncesja na jego eksploatację wygasła i nie została przedłużona).

Ceny i jakość usług w mieście nie odbiegają od standardów województwa dolnośląskiego. Ceny za usługi związane z dostarczaniem wody pitnej i oczyszczaniem ścieków sanitarnych podano w tabeli poniżej.

Wykaz kosztów eksploatacyjnych		2001	2002	2003	2004
koszt 1 m3 wody pitnej (netto)		1,15	1,36	1,52	1,82
koszt 1 m3 wody przemysłowej (netto)		1,56	1,84	1,52	1,84
koszt 1 m3 ścieków (netto)		1,29/1,56*	1,57/1,90*	1,95	2,98
koszt 1 m2 czynsz (cele mieszkaniowe)		1,22	1,22	1,63	1,73
koszt 1 m2 czynsz (działalność gospodarcza)		4,56	4,56	4,73	4,78
koszt 1 mJ energii cieplnej		33,78	34,35	44,92	44,92
* gospodarstwa domowe/pozostali odbiorcy					

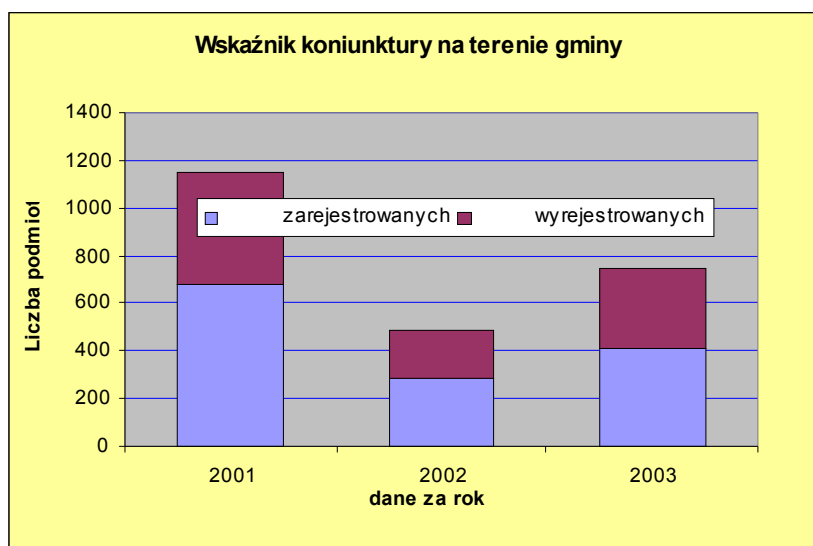
Tab. 10 Wykaz opłat eksploatacyjnych na terenie miasta Oława.

Działalność produkcyjna większych podmiotów gospodarczych na obszarze miasta Oława nastawiona jest na zaspokojenie nie tylko potrzeb lokalnych (gmina i powiat), regionalnych (Wrocław jest odległy o 27 km) i krajowych, ale także zagranicznych.

Wskaźnik koniunktury gospodarczej			
Liczba podmiotów	2001	2002	2003
zarejestrowanych	684	288	413
wyrejestrowanych	459	200	331
wskaźnik koniunktury	1,49	1,44	1,25

Tab. 11 Dane o liczbie działających podmiotów gospodarczych.

Na przestrzeni 2001 - 2003r., w czasie zastoju gospodarczego, blisko o 40% spadła liczba nowo powstających firm. Jest to niepokojące zjawisko, które wymaga ze strony władz miasta tworzenia zachęcających warunków do zakładania działalności gospodarczej.

Rys. 8 Ilustracja wskaźnika koniunktury mierzonego jako iloraz firm zarejestrowanych do wyrejestrowanych

8.1 Główni pracodawcy i trendy

Na terenie miasta działalność gospodarczą prowadzi dość znaczna ilość przedsiębiorstw. Gospodarkę miasta kształtują przede wszystkim większe zakłady produkcyjne branży hutniczej, chemicznej, samochodowej czy spożywczej, a działalność tych przedsiębiorstw i ich rozwój ma dominujący wpływ na rynek pracy w Oławie.

Znane polskie i zagraniczne firmy zlokalizowane w Oławie:

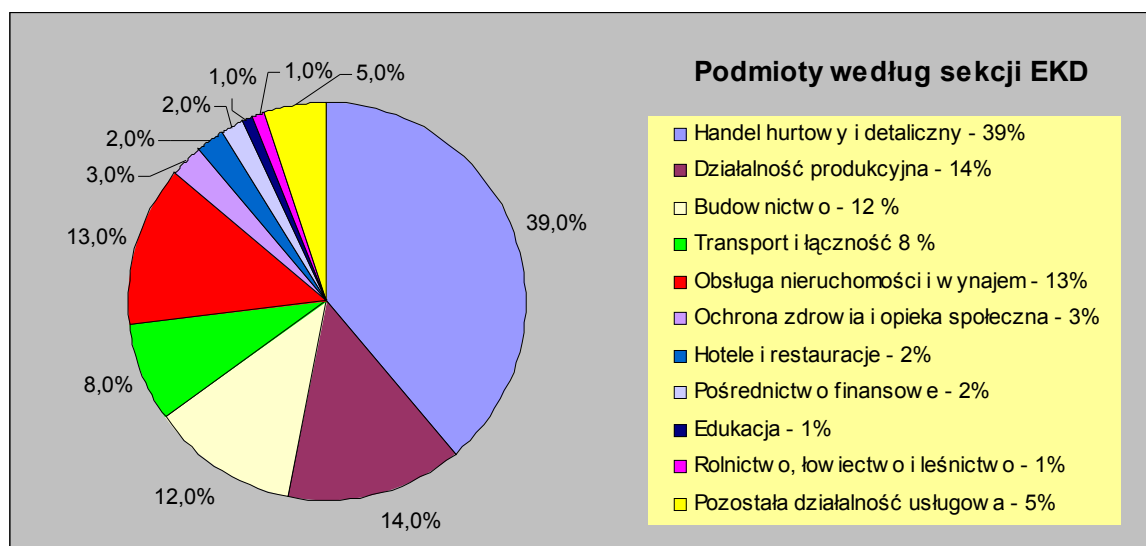
- Autoliv Poland sp. z o.o. - produkcja pasów i poduszek bezpieczeństwa do aut,
- Huta „Oława” S.A. - produkcja bieli cynkowej i mini ołowianej,
- SCA Packaging sp. z o.o.- produkcja opakowań,
- Centrozłom - oddział przerobu złomu metali,

- The Bahlsen Lorenz sp. z.o.o. - produkcja art. Spożywczych,
- Ergis S.A.- oddział w Oławie - produkcja tworzyw sztucznych,
- MetalErg - obróbka metali i przetwórstwo tworzyw sztucznych,
- SCA Hygiene Products - konfekcja artykułów papierniczych,
- Tabex - produkcja części samochodowych,
- Zakpol - produkcja ościeżnic metalowych,
- Rotex - produkcja artykułów z tworzyw sztucznych,
- Elkott - produkcja i hurtownia art. motoryzacyjnych,
- Glazbud - handel art. hutniczymi ,
- Schmitt Asphalttechnik Polska sp. z o.o. - firma drogowa,
- Zakład Remontowo-Budowlany Stanisław Lorenz,
- Erjot - produkcja art. Motoryzacyjnych,
- ZNTK Oława Sp.z o.o.- naprawa taboru kolejowego,
- INTERMARCHE Sp. z o.o.- handel,
- Carefour sp. z o.o. – handel,
- Zakłady Papiernicze Grzegorz Fischoeder,
- Dolnośląska Korporacja Ekologiczna - technologie przerobu i utylizacji odpadów,
- Wtórmec - przerób wtórny metali nieżelaznych,
- PSS Spółem produkcja i handel.

8.2 Rodzaje podmiotów gospodarczych

Według danych WUS w 2001 roku najwięcej było tu przedsiębiorstw prywatnych (3341 zarejestrowanych podmiotów), prowadzących głównie działalność handlową (hurtową i detaliczną) oraz usługową i produkcyjną (głównie obsługa nieruchomości i firm oraz branża budowlana).

Firmy sektora publicznego to 76 podmiotów, zajmujących się przede wszystkim: administracją, szkolnictwem, zaopatrzeniem w media oraz ochroną zdrowia i opieką społeczną.

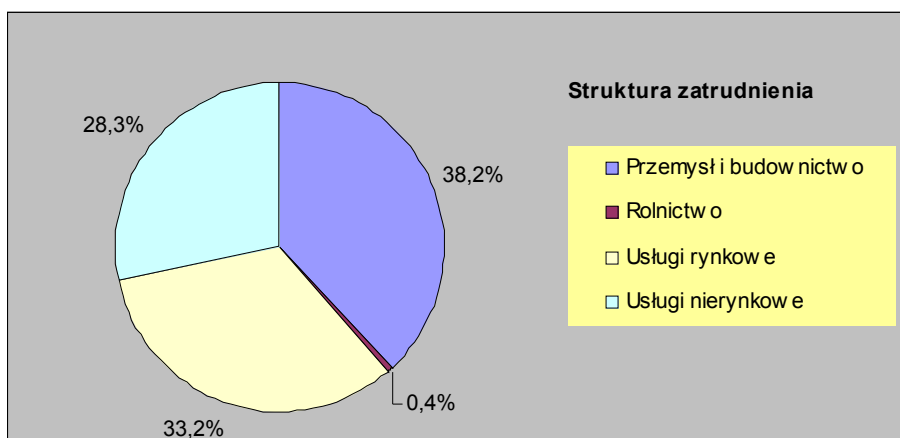
Tab. 9 Struktura rodzajowa podmiotów według sekcji EKD - stan z 12.1998

8.3 Struktura zatrudnienia

Według danych WUS, w mieście Oława w 2001 roku ogólna liczba osób zatrudnionych była równa 7 135, z czego w sektorze publicznym 2 900, a w sektorze prywatnym 4 235.

Zatrudnienie wg klasyfikacji PKD		
Zatrudnieni	liczba	%populacji
Przemysł i budownictwo	2723	38,2%
Rolnictwo	29	0,4%
Usługi rynkowe	2367	33,2%
Usługi nierynkowe	2016	28,3%
<i>Razem</i>	7135	100,0%

Tab. 12 Zatrudnienie według klasyfikacji PKD - stan z roku 2001.

Rys. 9 Zatrudnienie według klasyfikacji PKD - stan z roku 2001.

8.4 Identyfikacja problemów

1. Zbyt mała promocja atutów gospodarczych Oławy.
2. Potrzeba uruchomienia Centrum Wspierania Przedsiębiorczości – inkubator, ośrodek informacji i doradztwa, fundusz wspierania przedsiębiorczości.
3. Handel detaliczny jest silnie rozdrobniony, przez co rosną koszty funkcjonowania całej sieci handlowej, która staje się przez to mniej konkurencyjna. Zjawisko to potęguje pojawienie się wielkopowierzchniowych obiektów, a także nasilenie występowania bezrobocia, powodujące zmniejszenie siły nabywczej konsumentów.

9 Sfera społeczna

9.1 Warunki i jakość życia mieszkańców

Dobrze funkcjonujący system opieki społecznej i zdrowotnej wpływa na poprawę jakości standardu życia mieszkańców. W Strategii Rozwoju Miasta sformułowano następującą grupę działań, która powinna uczynić ten system efektywniejszym:

1. Modernizacja i rozbudowa bazy związanej ze świadczeniem usług opiekuńczych,
2. Modernizacja i rozbudowa bazy związanej ze świadczeniem usług zdrowotnych,

3. Opracowanie systemu racjonalnego zatrudnienia kadry medycznej,
4. Opracowanie programu profilaktyki zdrowotnej.

9.2 Służba zdrowia

Zasoby miasta w zakresie służby zdrowia i bezpieczeństwa publicznego	
ZOZ	
Prywatne centra medyczne	
Gabinety lekarskie - prywatne	
Liczba lekarzy w tym:	112
ogólnych i rodzinnych	7
specjalistów	47
stomatologów	22
Liczba średniego personelu medycznego	580
Pogotowie ratunkowe	
Apteki	
Straż pożarna (Komenda powiatowa)	
Policja (Komenda Powiatowa)	
Jednostka ratownictwa technicznego	

Tab. 13 Służba zdrowia i bezpieczeństwo na terenie miasta Oława

Na terenie Oławy funkcjonują następujące placówki służby zdrowia, które świadczą usługi medyczne dla mieszkańców miasta:

- dwie Przychodnie Rejonowo-Specjalistyczne,
- dwie przychodnie Rejonowe,
- dwie przychodnie Specjalistyczne ,
- Szpital Powiatowy posiadający bazę diagnostyczną i do prowadzenia rehabilitacji pacjentów.

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej porad udzielają: 4 poradnie ogólne, 4 poradnie dziecięce, 4 poradnie stomatologiczne i 4 poradnie dla kobiet. Specjalistyczna opieka ambulatoryjna jest realizowana w 22 poradniach specjalistycznych. Dla ponad 31

tys. mieszkańców usługi medyczne świadczone są przez 112 lekarzy, w tym 22 stomatologów.

9.3 Bezpieczeństwo publiczne

Poziom przestępczości w Oławie jest stosunkowo niski. Obserwuje się następujące negatywne zjawiska:

- zwiększająca się ilość wybryków chuligańskich,
- brak skutecznych programów wychowawczych w szkołach,
- słaba działalność prewencyjna policji,
- brak zintegrowanego systemu ratownictwa,
- mała ilość pieszych patroli policyjnych.

Skuteczność organów, w których gestii pozostaje dbanie o bezpieczeństwo publiczne, uzależniona jest zarówno od kwalifikacji funkcjonariuszy, jak i warunków ich pracy. Wobec niewystarczających nakładów z budżetu centralnego na działalność policji i straży pożarnej, konieczne jest dofinansowywanie przez gminę konkretnych zakupów majątkowych (samochodów, komputerów, środków łączności, ekwipunku) w celu utrzymania porządku publicznego. Niezbędne są działania prowadzące do podniesienia kwalifikacji zawodowych policjantów.

Wspieranie instytucji rodziny i organizacji prorodzinnych, wzmacnianie roli rodziny w życiu społecznym gminy, warunkuje poprawę stanu bezpieczeństwa publicznego na jej obszarze. Rodzina spełnia niezwykle istotne funkcje wychowawcze, opiekuńcze i socjalne wobec jej członków. Wobec zwiększającej się ilości niepełnych gospodarstw domowych, władze gminy powinny podjąć działania na rzecz finansowego wspierania lokalnego systemu organizacji samopomocowych, interweniujących w przypadkach pojawiania się oznak patologii społecznej.

Policja

Działaniem Komendy Powiatowej Policji w Oławie objęta jest gmina miejska i wiejska Oława, gmina Domaniów oraz miasto i gmina Jelcz-Laskowice. Komenda posiada łącznie 121 etatów policyjnych, z czego 87 (72%) obejmuje działaniem miasto

i gminę Oława. Pod względem liczby przestępstw na 1 000 mieszkańców miasto Oława sytuuje się poniżej średniej dla woj. dolnośląskiego.

Straż Miejska

Działania rutynowe Straży Miejskiej polegają w szczególności na bieżącej kontroli i nadzorowaniu obiektów użyteczności publicznej, tj. targowiska, dworce, miejsca wypoczynku oraz rekreacji, zabezpieczaniu przejść dla pieszych w rejonach szkół, zabezpieczaniu państwowych i lokalnych imprez masowych. W Oławie 1 strażnik miejski przypada na około 4 000 mieszkańców - dla porównania: we Wrocławiu 1 na 2 300, w Polkowicach 1 na 1000.

Straż pożarna

Na terenie miasta Oława ma swoją siedzibę Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (PSP), w skład której wchodzi Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP w Oławie (JRG). Z analizy działalności Straży Pożarnej wynika, iż liczba pożarów i miejscowych zagrożeń ustabilizowała się. Na znaczący jednoroczny wzrost liczby miejscowych zagrożeń zanotowany w 1997 r.łożyły się w dużym stopniu interwencje z okresu lipcowej powodzi. Obserwuje się niepokojące zjawisko znaczącego wzrostu nieuzasadnionych wyjazdów Straży Pożarnej spowodowane fałszywymi alarmami.

Ochrona Przeciwpowodziowa

Miejski Komitet Przeciwpowodziowy w Oławie sprawuje bezpośrednią ochronę przed powodzią na obszarze administracyjnym miasta Oława, kieruje siłami i środkami będącymi w gestii miasta oraz koordynuje działalność sił i środków przydzielonych do akcji z zewnątrz. W skład Komitetu wchodzi Przewodniczący i jego zastępcy, Sekretarz, który jest etatowym pracownikiem UMiG oraz członkowie będący przedstawicielami jednostek organizacyjnych powołanych przez Przewodniczącego (łącznie 24 osoby). W ramach Komitetu, którego Przewodniczącym jest Burmistrz działu Prezydium oraz Sekcje: Techniczna i Społeczna.

Podstawowa infrastruktura mająca bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo przeciwpowodziowe miasta składa się z klap zwrotnych w wałach (14 na rzece Odra

i 11 na rzece Oława) samoczynnie zamykających się w przypadku wysokiego stanu wody w rzekach, 3 przejazdy wałowe zamykane szandorami na drogach do Jelcza-Laskowice i Bierutowa, przebiegających przez wał polderowy oraz sam polder znajdujący na północ od granic miasta, ale mający kluczowe znaczenie dla jego bezpieczeństwa.

Istotnym elementem systemu ostrzegania przed powodzią są regularnie dokonywane pomiary stanu wody w rzekach przepływających przez miasto, tj. Odrze i Oławie. Na terenie Oławy zostały zlokalizowane 2 punkty pomiarowe (wodowskazy). Wodowskaz na Odrze znajduje się przy moście na trasie do Jelcza-Laskowice, a na rzece Oława w pobliżu mostu na trasie wylotowej do Wrocławia. Pomiary na w/w wodowskazach w zwykłych warunkach hydrologicznych są dokonywane raz dziennie około godz. 12:00, a następnie są przekazywane do Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

9.4 Edukacja

Składowo	
Składowo (ulica)	☐
Licencjat (ulica)	☒
Składowo	☒
Główna	☒
Składowo	☒
Dzielnica	☒
Główna (ulica)	☒
Główna (ulica)	☒

Tab. 14 Wykaz placówek oświatowych na terenie miasta

Miasto Oława posiada rozwiniętą sieć szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego i stanowi ośrodek szkolnictwa dla swoich mieszkańców oraz gmin ościennych. W oświacie ogółem zatrudnionych jest 829 pracowników, z czego 671 nauczycieli i wychowawców. Kadra pedagogiczna posiada odpowiednie kwalifikacje. W Oławie istnieją następujące placówki oświatowe:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących - 1 placówka,
- Zespoły Szkół Ponadgimnazjalnych- 2 placówki,
- Gimnazja - 3 placówki (w tym jedna Gminy Wiejskiej Oława),
- szkoły podstawowe - 6 placówek,
- szkoła podstawowa przy szpitalu - 1placówka,
- szkoła muzyczna I stopnia - 1 placówka,
- przedszkola miejskie - 4 placówki,
- żłobek miejski - 1 placówka.

Ilość uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w roku szk. 2003/04

Nazwa placówki	Liczba uczniów w klasach						Ogółem	Klasa „0”
	I	II	III	IV	V	VI		
SP nr 1	54	38	53	59	54	46	304	31
SP nr 2	80	83	88	109	94	120	574	62
SP nr 3	17	6	9	15	11	10	68	10
SP nr 4	21	35	37	42	37	29	201	16
SP nr 5	67	66	69	63	79	56	400	46
SP nr 8	83	87	88	100	123	137	618	81
Razem SP	322	315	344	388	398	398	2165	246
Gimnazjum nr 1	196	205	282				683	
Gimnazjum nr 2	199	201	189				589	
Razem Gimnazjum	395	406	471				1272	

Tab. 15 Ilość uczniów w oławskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych w roku szkolnym 2003/2004

Reasumując należy stwierdzić, że miasto Oława posiada dobrze wyposażone, nowoczesne i funkcjonalne obiekty oświatowe na poziomie szkolnictwa średniego. Młodemu mieszkańcom Oławy, absolwentom wyższych uczelni oraz szkół ponadgimnazjalnych, gotowym do podjęcia nowych wyzwań i podnoszenia swoich kwalifikacji, należy stworzyć warunki zachęcające do pozostania na terenie miasta.

Wykształcenie mieszkańców Oławy

Grupa statystyczna	podstawowe	średnie	wyższe
kobiety powyżej 18 lat	3573	4816	1563
mężczyźni powyżej 18 lat	2857	3978	1209

Razem	6430	8794	2772
-------	------	------	------

Tab.16 Struktura wykształcenia mieszkańców Oławy

9.5 Kultura i sport

Obiekty rekreacji i wypoczynku	
Basen kryty	☐
Basen otwarty	☒
Korty tenisowe	☒
Boisko sportowe pełnowymiarowe	☒
Sala gimnastyczna	☒
Ścieżki rowerowe i zdrowia	☐
Stacja wodna	☐
Ujeżdżalnia/cross country	☒
Łowisko ryb	☒
Park kultury i rekreacji	☒
Klub sportowy	☒
Biblioteka	☒
Wypożyczalnia video	☒
Kluby młodzieżowe	☒
Kawiarenki internetowe	☒
Obiekty dziedzictwa kultury	
Pałac lub zamek	☒
Kościół zabytkowy	☒
Muzeum/skansen	☒
Inne zabytki	☒

Tab. 17 Obiekty rekreacyjno wypoczynkowe i dziedzictwa kulturowego

Miejska Biblioteka Publiczna

Placówki biblioteki zlokalizowane są w różnych miejscach miasta: przy ul. 1 Maja mieści się wypożyczalnia dla dorosłych, w Ratuszu znajdują się: czytelnia dla dorosłych, oddział dziecięcy, „Dział dokumentów życia społecznego”, filia z wypożyczalnią książki „mówionej” dla niewidomych, przy ul. Iwaszkiewicza mieści się filia biblioteki.

Izba Muzealna Ziemi Oławskiej

W Ratuszu znajduje się również Izba Muzealna Ziemi Oławskiej, w której podziwiać można eksponaty w ramach następujących wystaw stałych:

- Ślady najdawniejszego osadnictwa na Ziemi Oławskiej - zabytki archeologiczne,
- Sarkofagi z XVII w.,
- Oława na XVIII - wiecznych rycinach F.B. Wernhera,
- Znaleźiska z kuli ratusza oławskiego,
- Bernhard Lichtenberg - błogosławiony z Oławy,
- Zabytki sakralne z kościołów oławskich: Apostołów Piotra i Pawła oraz Matki Bożej Pocieszenia,
- Ceramika pokucka Kazimierza Wodniaka,
- Rzeźba w drewnie Jarosława Furgały,
- Wystawa prac z oławskich plenerów plastycznych „Kogut - akwarela, pastel, drewno”.

Ośrodek Kultury

Mieszczący się przy ul. 11 Listopada Ośrodek Kultury prowadzi zajęcia w ramach kursów językowych, sekcji: tanecznych, rytmicznych, nauki gry na instrumentach muzycznych, rekreacyjnych oraz kół zainteresowań: filatelistycznego i teatralnego. W ośrodku działają poetycki Klub Skrzydlatych i Klub Tańca Disco. W budynku mieści się także Galeria na Schodach, jedna z trzech w mieście - oprócz Galerii Oko, znajdującej się w siedzibie Urzędu Stanu Cywilnego w Rynku i Galerii Amatora.

Organizacje

Na terenie miasta działają stowarzyszenia i organizacje, między innymi:

- Forum Młodych Porozumienie Centrum,
- Międzyzakładowa Komisja Koordynacyjna "Solidarność",
- Oławska Telewizja Kablowa Stowarzyszenie,
- PTTK Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze,
- Polski Czerwony Krzyż,

- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Polski Związek Działkowców,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- Polski Związek Niewidomych,
- Polskie Stronnictwo Ludowe - PSL,
- Stowarzyszenie do Walki z Chorobami Nowotworowymi,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej,
- Związek Nauczycielstwa Polskiego,
- Związek Sybiraków - Zarząd koła terenowego.

Oławskie Centrum Kultury Fizycznej

Oławskie Centrum Kultury Fizycznej, mieszczące się przy ul. 3 Maja, jest jednostką organizacyjną gminy utworzoną na bazie stadionu miejskiego. Celem OCKF jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty gminy w zakresie kultury fizycznej poprzez:

- administrowanie obiektów sportowych i rekreacyjnych otrzymanych z zasobów komunalnych w zarząd lub użyczenie,
- utrzymywanie podstawowego standardu i funkcji administrowanych obiektów,
- wykonywanie remontów bieżących i konserwację obiektów,
- udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej organizatorom sportu i rekreacji zrzeszonym w klubach i organizacjach sportowych, a także dla niezrzeszonych,
- współdziałanie w organizowaniu i rozwoju kultury fizycznej ze stowarzyszeniami kultury fizycznej,
- organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych, własnych i zleconych,
- organizowanie usług w zakresie sportu i rekreacji,
- wykonywanie zadań w zakresie kultury fizycznej doraźnie zleconych przez organ założycielski.

Miasta Partnerskie

Oława nawiązała współpracę kulturalną z następującymi miastami partnerskimi:

- Złoczów (Złocziw), Ukraina,

- Oberasbach, Niemcy,
- Česká Trebova, Czechy,
- Sighetul Marmatiei, Rumunia.

9.6 Rynek pracy

Stopa bezrobocia, wyrażona w % aktywnych zawodowo, w powiecie oławskim, w czerwcu 2004 wynosiła 26,5 i była wyższa od średniej województwa dolnośląskiego o 3,4%, a od średniej krajowej o 7%.

Informacje na temat bezrobocia				
Liczba bezrobotnych		w tym:		
		poprzednio pracujący	zwolnieni z przyczyn leżących po stronie pracodawcy	osoby zarejestrowane posiadające prawo do zasiłku
mężczyźni	1417	1172	73	291
kobiety	1529	1156	91	222
razem	2946	2328	164	513

Tab.18 Informacje na temat bezrobotnych w mieście Oława – dane z maja 2004

Wartości średnich wynagrodzeń w mieście Oława podano w poniższym zestawieniu.

Stanowisko	Średnie wynagrodzenie brutto [zł]
pracownik produkcyjny	1 600
pracownik techniczno - biurowy	2 300
kadra kierownicza techniczno-ekonomiczn	3 000

Tab.19 Średnie wynagrodzenie w gminie miejskiej Oława

9.7 Grupy społeczne wymagające wsparcia

Dla miasta Oława została opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, mająca na celu przygotowywać i wdrażać programy, które pozwolą na skuteczne: przeciwdziałanie bezdomności, redukcję zjawiska ubóstwa, przeciwdziałanie uzależnieniom, przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, wsparcie dzieci i młodzieży dotkniętej sieroctwem oraz wsparcie osób niepełnosprawnych pozbawionych możliwości samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Dotychczasowe usługi socjalne bazują na redystrybucji środków finansowych i oddziaływaniu na skutki negatywnych zjawisk społecznych, zamiast na ich przyczyny. Nie istnieją również systemowe procedury współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w sferze socjalnej. Przewidywania zwiększającego się popytu na usługi socjalne, w związku z obserwowanymi tendencjami demograficznymi i pogłębiającymi się patologiami życia społecznego, zmuszają władze gminy do opracowania dojrzałego systemu profilaktyki społecznej, realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej przy współuczestnictwie spółdzielni mieszkaniowych, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych.

Konieczne jest rozszerzenie sposobów pomocy, w tym systematyczne pobudzanie działalności wolontariatu. Zwłaszcza, że objawia się coraz większa liczba mieszkańców o dużym poczuciu niespełnionych potrzeb oraz niedostateczna efektywność w wykorzystywaniu funduszy socjalnych.

9.8 Identyfikacja problemów

1. Potrzeba poprawy stanu technicznego placówek oświatowych oraz obiektów sportowych.
2. Konieczność modernizacji placówek związanych ze świadczeniem usług zdrowotnych i opiekuńczych.
3. Zmniejszenie znacznego poziomu bezrobocia.
4. Wsparcie dla stosunkowo licznej grupy osób wymagających pomocy socjalnej.

III ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Miasta Oławy wyznaczono cele strategiczne i pośrednie:

1. Stworzenie warunków socjalno-bytowych zgodnych z nowoczesnymi standardami.
 - 1.1 Rozwój i modernizacja zasobów mieszkaniowych i użyteczności publicznej.
 - 1.2 Efektywny system opieki społecznej i zdrowotnej.
 - 1.3 Podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.
 - 1.4 Ekorozwój miasta Oławy.
2. Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.
 - 2.1 Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej.
 - 2.2 Efektywna gospodarka gruntami.
 - 2.3 Stworzenie systemu sprzyjającego powstawaniu nowych firm.
3. Uczynienie z Oławy miasta szans na samorealizację mieszkańców.
 - 3.1 Absolwent o ukształtowanej świadomości rynkowej.
 - 3.2 Oława - „Małą Ojczyzną dla jej mieszkańców”.
 - 3.3 Stworzenie warunków do uprawiania sportu, rekreacji i turystyki.

Miasto Oława, zgodnie z Programem Ochrony Środowiska, przyjęło zasady realizacji polityki ekologicznej, cele ujęte w "Programie wykonawczym do II Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2002 - 2010" oraz w dostosowanej do wymagań ustawy Prawo ochrony środowiska, "Polityce ekologicznej państwa na lata 2003 - 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 - 2010”.

Nadrzędną zasadą przedstawioną w Polityce ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, realizowana poprzez lepsze zaspokojenie fizycznych i psychicznych potrzeb człowieka oraz prawidłowe umiejscowienie jego stosunku do środowiska, a zwłaszcza utrzymanie funkcji ekologicznych środowiska przyrodniczego.

Horyzontalny Zespół Zadaniowy przeprowadził ocenę proponowanych zadań i ich kategoryzację w oparciu o procedurę Instytutu Funduszy Europejskich IFE PRL-0 „Opra-

cowanie workflow organizacyjnego” oraz IFE PRL-1 „Opracowanie dokumentu”, zgodnie z którą wszystkie, zgłoszone zadania inwestycyjne zostały wstępnie poddane analizie SWOT według poniższych kryteriów.

Mocne strony

1. *Sfinansowanie przedsięwzięcia jest realne*
2. *Przedsięwzięcie ma szansę wsparcia z funduszy UE*
3. *Przedsięwzięcie generuje nowe miejsca pracy*
4. *Przedsięwzięcie posiada dodatni wskaźnik ROI*
5. *Przedsięwzięcie mieści się w kategorii „wysoki priorytet UE”*
6. *Przedsięwzięcie posiada znaczącą akceptację społeczną*
7. *Przedsięwzięcie dodatnio wpływa na ochronę środowiska*
8. *Przedsięwzięcie podnosi walory regionu*
9. *Przedsięwzięcie rozwiązuje istotne problemy społeczne*

Słabe strony

1. *Brak realnego projektu finansowego*
2. *Słabe dopasowanie do priorytetów funduszy pomocowych*
3. *Mały wpływ na likwidację bezrobocia*
4. *Słaby wynik analizy finansowej przedsięwzięcia*
5. *Mały wpływ na rozwiązywanie problemów społecznych*
6. *Negatywne oddziaływanie na środowisko*
7. *Negatywna ocena społeczna przedsięwzięcia*
8. *Zbyt długi czas realizacji projektu*
9. *Zbyt duży procent udziału środków unijnych w finansowaniu*

Do dalszej oceny dopuszczono wyłącznie projekty posiadające co najmniej neutralny wynik analizy SWOT. Dla celów hierarchizacji zadań i potrzeb w zakresie inwestycji gminnych wprowadzono kwantyfikację zadań w oparciu o poniższą skalę punktową:

1. Ocena w kategorii uwarunkowań społecznych i zasięgu

- a. obszar do 20% populacji = 0*
b. obszar 20-30% populacji = 3
c. obszar powyżej 30% = 6

2. Wpływ na rozwój gospodarczy i nowe miejsca pracy

- a. nie wpływa = 0*
b. tworzy więcej niż 5 miejsc pracy lub warunki dla późniejszych inwestycji = 5
c. generuje 10 nowych miejsc pracy lub podnosi atrakcyjność inwestycyjną gminy = 12

3. Wpływa na rozwój edukacyjny, poziom zdrowia i sportu

- a. *nie wpływa* = 0
- b. *wpływa na poprawę istniejącej sytuacji* = 3
- c. *wprowadza nowe możliwości i nową jakość* = 6

4. Wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców

- a. *brak wpływu* = 0
- b. *poprawia bezpieczeństwo* = 3
- c. *wprowadza nową jakość w poziom bezpieczeństwa* = 6

5. Zgodność ze strategią gminy/powiatu oraz priorytetami ZPORR i SPO

- a. *niezgodne* = 0
- b. *zgodne ze strategią albo priorytetem UE* = 3
- c. *zgodne ze strategią i priorytetami UE* = 6

6. Wpływ na środowisko naturalne

- a. *ujemny* = -3
- b. *neutralny* = 0
- c. *dodatni* = 3

7. Wpływa na poprawę wizerunku gminy

- a. *nie wpływa* = 0
- b. *słaby wpływ poprawia* = 1
- c. *wpływa w sposób istotny* = 3

8. Wpływa na budżet gminy

- a. *negatywnie, konieczność finansowania po zakończeniu inwestycji* = -3
- b. *neutralnie* = 0
- c. *dodatnio (podnosi dochody budżetu)* = 3

9. Możliwość finansowania poza budżetem

- a. *kredyt niskooprocentowany (dofinansowanie zwrotne)* = 1
- b. *dotacja z funduszy < 50%* = 3
- c. *dotacja 50-75%* = 6

10. Stopień zaawansowania inwestycji

- a. *nowa w fazie koncepcji lub planu wstępnego* = 0
- b. *udokumentowana w części (studium wykonalności, projekt)* = 1
- c. *zaawansowana (kolejny etap)* = 3

11. Dodatkowa opinia wyrażona przez zespół koordynacyjny (1 pkt od każdego członka zespołu oceniającego - max. 6 pkt)

Każdą inwestycję oceniono pod względem za i przeciw (analiza SWOT) oraz w punktach umownych wagi projektu. Uzyskano następującą hierarchię pożądalności zadań inwestycyjnych. Średnia wartość współczynnika pożądalności dla określonych pozycji wynosi 36,7 punktów.

Lp.	Lista rankingowa zgłoszonych projektów	Wartość [zł]	ranking
1	Ochrona zlewni Ślęza - Oława	37 006 301	51,5
2	Oławskie centrum sportowo-rekreacyjne (basen kryty, basen otwarty, korty tenisowe, zagospodarowanie parku (wraz z oświetleniem) - miasteczko ruchu drogowego, amfiteatr, itp.)	22 000 000	48,5
3	Rozbudowa Zakładu Uzdatniania Wody w Nowym Otku wraz z budową rurociągu tłocznego DN - 400 o dł. 4 km z rur PEHD	4 000 000	46,5
4	Adaptacja obiektów pokoszarowych (wraz z ujeżdżalnią) przy ul. 3 Maja na Centrum Kultury Regionalnej	3 000 000	45,5
5	Rewaloryzacja Starówki z ratuszem	10 000 000	42,5
6	Odbudowa nawierzchni drogowych Starówki	1 500 000	42,5
7	Remonty obiektów szkolnych	3 000 000	40,5
8	Drogi gminne i chodniki	14 700 000	39,5
9	Budowa nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Oławie	1 500 000	38,5
10	Budowa łącznika drogowego Nowy Górnik - os. Sobieskiego	2 000 000	38,0
11	Budowa ścieżek rowerowych	900 000	37,5
12	Spółeczne Centrum Kultury (przebudowa Kina Odra)	4 500 000	37,0
13	Monitoring na terenie obszarów rewitalizowanych	300 000	36,5
14	Modernizacja obiektów sportowych na terenie placówek oświatowych	800 000	36,5
15	Modernizacja kompleksu sportowego OCKF oraz strzelnicy miejskiej przy ul. Rybackiej	2 050 000	36,5
16	Adaptacja na cele rekreacyjne zrekultywowanego wysypiska śmieci przy ul. Oleśnickiej	150 000	35,0
17	Remont budynków będących własnością gminy	4 500 000	33,5
18	Centrum Integracji Społecznej - noclegownia przy ul. Żołnierzy	150 000	33,0
19	Budowa przystani żeglarskiej przy nadbrzeżu kanału rz. Odry	300 000	32,0
20	Kompleksowe zagospodarowanie placów zabaw na obszarach terenów rewitalizowanych	500 000	31,0
21	Budowa mieszkań socjalnych	11 000 000	30,5
22	Odnowienie elewacji Sanktuarium MBP	100 000	29,5
23	Remont Ośrodka Kultury	1 230 000	29,0
24	Zagospodarowanie terenu przy ul. Iwaszkiewicza w sąsiedztwie marketu "Jakub"	400 000	27,0
25	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne w ramach TBS	27 200 000	19,5
Razem:		152 786 301 zł	

Tab. 20 Lista inwestycji zgłoszonych projektów z ramienia Urzędu Miasta Oława

Łącznie zgłoszono 25 projektów na kwotę bliską 152,8 mln złotych. Realizacja zaproponowanych zadań znacząco wpłynie na poprawę sytuacji na obszarze miasta, w szczególności na:

- rozwój i poprawę stanu środowiska naturalnego,
- system komunikacji i infrastruktury,
- poprawę warunków i jakości życia mieszkańców (w tym zmiany w strukturze zamieszkania),
- poprawę stanu środowiska kulturowego i turystycznego,
- zmiany w sposobie użytkowania terenu.

Projekty są zgodne ze Strategią Rozwoju Miasta oraz planami zagospodarowania przestrzennego. Skatalogowane inwestycje mieszczą się w najbardziej pożądanym działaniach ZPORR.

1. Przyporządkowanie zadań do priorytetów i działań ZPORR

1.1 Działanie 1.1 Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego

Lp.	Lista rankingowa zgłoszonych projektów	Wartość [zł]	ranking
1	Drogi gminne i chodniki	14 700 000	39,5
2	Budowa łącznika drogowego Nowy Górnik – Osiedle Sobieskiego	2 000 000	38,0
Razem:		16 700 000 zł	

Tab. 21 Lista inwestycji zgłoszonych projektów z ramienia Urzędu Miasta Olawa do działania 1.1 ZPORR Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego

1.2 Działanie 1.4 Rozwój turystyki i kultury

Lp.	Lista rankingowa zgłoszonych projektów	Wartość [zł]	ranking
1	Oławskie centrum sportowo-rekreacyjne (basen kryty, basen otwarty, korty tenisowe, zagospodarowanie parku (wraz z oświetleniem) - miasteczko ruchu drogowego, amfiteatr, itp.)	22 000 000	48,5
Razem:		22 000 000 zł	

Tab. 22 Lista inwestycji zgłoszonych projektów z ramienia Urzędu Miasta Olawa do działania 1.4 ZPORR Rozwój turystyki i kultury

Koncepcja Aquaparku jest zawsze udanym przedsięwzięciem w kontekście rozwoju turystyki i rekreacji. Jest to atrakcja, która ściąga mieszkańców z pobliskich okolic. Jeżeli do takiego obiektu doda się małą gastronomię, mini centrum handlowe, usługi upiększające, naukę pływania, itp., to automatycznie powstaje nowe miejsc pracy oraz magnes dla przyjezdnych.

Oczywiście centrum rekreacji wodnej typu Aquapark musi dysponować kompleksem zabaw: rury (zjeżdżalnie), jacuzzi, sauna, basen z falami, rwący potok, basen sportowy o wymiarach 50x20 m i basen z solanką. Dobrze jest, jeżeli można z krytej pływalni wypłynąć na basen zewnętrzny. W sumie tak zdefiniowane centrum rekreacji wodnej stanowi kompleksowy obiekt o szerokim spektrum oddziaływania. W dobrze urządzonego obiektu rodzina powinna móc spędzić kilka godzin bez konieczności szukania usług komplementarnych (bar, automaty z napojami, kręgle, squash etc.). Niezależnie od tego oferta powinna dotyczyć nauki pływania, nurkowania oraz kursów specjalistycznych (np. ratowników WOPR).

O ile problematyka ekonomiki obiektów o tym charakterze zawsze wzbudza emocje, to dodatnie saldo kosztów operacyjnych utrzymania obiektu wiąże się to z możliwością pozyskania taniej energii grzewczej (źródła termalne, energia stanowiąca odpad przemysłowy, odnawialne źródło własnej energii) oraz budowy obiektów przy użyciu technologii lekkich konstrukcji.

W przypadku projektu oławskiego istnieje szczególnie interesujący splot okoliczności. Planowany Aquaparku będzie znajdował się w pobliżu Huty Oława. Zakład ten produkuje znaczący nadmiar ciepła, które stosunkowo małym kosztem można przetransportować do obiektów basenowych i w ten sposób uzyskać niski koszt ogrzewania wody. Jednocześnie powstaje dodatni efekt ekologiczny, obniżenia efektu cieplarnianego przez absorpcję energii przegrzanej pary wodnej. W tym przypadku obie strony - Miasto oraz zakład przemysłowy mają wspólny cel i są skłonne go realizować. Projekt ten może być wzorcowym dla działania funduszu EFRR i uzyskać dofinansowanie ze środków pozabudżetowych.

1.3 Działanie 3.2 Obszary podlegające restrukturyzacji

Lp.	Lista rankingowa zgłoszonych projektów	Wartość [zł]	ranking
1	Rozbudowa Zakładu Uzdatniania Wody w Nowym Otku wraz z budową rurociągu tłocznego DN - 400 o dł. 4 km z rur PEHD	4 000 000	46,5
2	Budowa ścieżek rowerowych	900 000	37,5
3	Budowa przystani żeglarskiej przy nadbrzeżu kanału rzeki Odry	300 000	32,0
4	Zagospodarowanie terenu przy ul. Iwaszkiewicza w sąsiedztwie marketu "Jakub"	400 000	27,0
Razem:		5 600 000 zł	

Tab. 23 Lista inwestycji zgłoszonych projektów z ramienia Urzędu Miasta Oława do działania 3.2 ZPORR Obszary podlegające restrukturyzacji

1.4 Działanie 3.3 Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojkowe

Lp.	Lista rankingowa zgłoszonych projektów	Wartość [zł]	ranking
1	Adaptacja obiektów pokoszarowych (wraz z ujeżdżalnią) przy ul. 3 Maja na Centrum Kultury Regionalnej	3 000 000	45,5
2	Rewaloryzacja Starówki z ratuszem	10 000 000	42,5
3	Odbudowa nawierzchni drogowych Starówki	1 500 000	42,5
4	Spółeczne Centrum Kultury (przebudowa Kina Odra)	4 500 000	37,0
5	Monitoring na terenie obszarów rewitalizowanych	300 000	36,5
6	Adaptacja na cele rekreacyjne zrehabilitowanego wysypiska śmieci przy ul. Oleśnickiej	150 000	35,0
7	Centrum Integracji Społecznej - noclegownia przy ul. Żołnierzy AK	150 000	33,0
8	Kompleksowe zagospodarowanie placów zabaw na obszarach terenów rewitalizowanych	500 000	31,0
9	Odnowienie elewacji Sanktuarium MBP	100 000	29,5
10	Remont Ośrodka Kultury	1 230 000	29,0
Razem:		21 430 000 zł	

Tab. 24 Lista inwestycji zgłoszonych projektów z ramienia Urzędu Miasta Oława do działania 3.3 ZPORR Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojkowe

Szerzej o zadaniach planowanych na obszarach zdegradowanych jest mowa w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

1.5 Działanie 3.5 Lokalna infrastruktura społeczna

Lp.	Lista rankingowa zgłoszonych projektów	Wartość [zł]	ranking
1	Remonty obiektów szkolnych	3 000 000	40,5
2	Budowa nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Oławie	1 500 000	38,5
3	Modernizacja obiektów sportowych na terenie placówek oświatowych	800 000	36,5
4	Modernizacja kompleksu sportowego OCKF oraz strzelnicy miejskiej przy ul. Rybackiej	2 050 000	36,5
Razem:		7 350 000 zł	

Tab. 25 Lista inwestycji zgłoszonych projektów z ramienia Urzędu Miasta Oława do działania 3.5 ZPORR Lokalna infrastruktura społeczna

2. Pozostałe działania

Miasto Oława planuje również w ramach „Programu Ochrony Wód Zlewni Rzek Ślęzy i Oławy” budowę gminnego systemu gospodarki ściekowej, finansowanego przy pomocy kredytu udzielonego przez EBOiR, dotacji z Funduszu Spójności, oraz pożyczki udzielonej przez NFOŚiGW na finansowanie pomostowe.

Inwestycja obejmuje swoim zasięgiem 7 rejonów wydzielonych na obszarze miasta Oława. Rejony te po realizacji powyższych zadań w 2009 roku będą liczyć 2 930 mieszkańców. Do oczyszczalni dodatkowo dopłynie około 550 m³/d ścieków. Ponadto wybudowane zostanie ponad 24,6 km kanałów grawitacyjnych, 5,0 km przyłączy, ponad 0,4 km przewodów tłocznych z zabudowanymi na nich 3 przepompowniami ścieków. Oprócz zadań dotyczących sieci kanalizacyjnej przewiduje się zadania z zakresu gospodarki wodnej. Zadanie polegać będzie na modernizacji istniejącej sieci wodociągowej. Łączna długość realizowanej sieci wodociągowej wyniesie ponad 9,5 km. Całkowity koszt inwestycyjny tych prac został oszacowany na ponad 37 mln PLN. Powyższy zakres stanowi całość pakietu zadań przewidzianych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym do realizacji w mieście. Realizacja przewidywana jest na lata 2005-2008.

Lp.	Lista rankingowa zgłoszonych projektów	Wartość [zł]	ranking
1	Ochrona zlewni Ślęza - Oława	37 006 301	51,5
Razem:		37 006 301 zł	

Tab. 26 Lista inwestycji planowanych do realizowanych przez Urząd Miejski w ramach Funduszu Spójności

Urząd Miejski Oławy w celu poprawy sytuacji mieszkaniowej na terenie miasta zamierza również zrealizować poniższe projekty.

Lp.	Lista rankingowa zgłoszonych projektów	Wartość [zł]	ranking
1	Remont budynków będących własnością gminy	4 500 000	33,5
2	Budowa mieszkań socjalnych	11 000 000	30,5
3	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne w ramach TBS	27 200 000	19,5
Razem:		42 700 000 zł	

Tab. 27 Lista pozostałych inwestycji planowanych do realizacji przez Urząd Miejski

IV REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Poniżej przedstawiono bardzo ambitny harmonogram zadaniowo-finansowy na lata 2004 - 2012.

Lp.	Nazwa projektu	Wartość [zł]	ranking	Termin rozpoczęcie	Termin zakończenie
1.	Ochrona zlewni Ślęza - Oława	37 006 301	51,5	2005	2008
2.	Oławskie centrum sportowo-rekreacyjne (basen kryty, basen otwarty, korty tenisowe, zagospodarowanie parku (wraz z oświetleniem) - miasteczko ruchu drogowego, amfiteatr, itp.)	22 000 000	48,5	2006	2008
3.	Rozbudowa Zakładu Uzdatniania Wody w Nowym Otoku wraz z budową rurociągu tłoczego DN - 400 o dł. 4 km z rur PEHD	4 000 000	46,5	2006	2007
4.	Adaptacja obiektów pokoszarowych (wraz z ujeżdżalnią) przy ul. 3 Maja na Centrum Kultury Regionalnej	3 000 000	45,5	2006	2007
5.	Rewitalizacja Starówki wraz z ratuszem	10 000 000	42,5	2004	2009
6.	Odbudowa nawierzchni drogowych Starówki	1 500 000	42,5	2008	2009
7.	Remonty obiektów szkolnych	3 000 000	40,5	2005	2010
8.	Drogi gminne i chodniki	14 700 000	39,5	2004	2012
9.	Budowa nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Oławie	1 500 000	38,5	2010	2012
10	Budowa łącznika drogowego Nowy Górnik – Osiedle Sobieskiego	2 000 000	38,0	2006	2007
11	Budowa ścieżek rowerowych	900 000	37,5	2006	2012
12	Spółeczne Centrum Kultury (przebudowa Kina Odra)	4 500 000	37,0	2008	2012
13	Monitoring na terenie obszarów rewitalizowanych	300 000	36,5	2006	2007
14	Modernizacja obiektów sportowych na terenie placówek oświatowych	800 000	36,5	2005	2010
15	Modernizacja kompleksu sportowego OCKF oraz strzelnicy miejskiej przy ul. Rybackiej	2 050 000	36,5	2010	2012
16	Adaptacja na cele rekreacyjne zrehabilitowanego wysypiska śmieci przy ul. Oleśnickiej	150 000	35,0	2006	2007

17	Remont budynków będących własnością gminy	4 500 000	33,5	2004	2012
18	Centrum Integracji Społecznej - noclegownia przy ul. Żołnierzy AK	150 000	33,0	2005	2005
19	Budowa przystani żeglarskiej przy nadbrzeżu kanału rzeki Odry	300 000	32,0	2006	2008
20	Kompleksowe zagospodarowanie placów zabaw na obszarach terenów rewitalizowanych	500 000	31,0	2005	2010
21	Budowa mieszkań socjalnych	11 000 000	30,5	2007	2009
22	Odnowienie elewacji Sanktuarium MBP	100 000	29,5	2005	2005
23	Remont Ośrodka Kultury	1 230 000	29,0	2006	2007
24	Zagospodarowanie terenu przy ul. Iwaszkiewicza w sąsiedztwie marketu "Jakub"	400 000	27,0	2006	2008
25	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne w ramach TBS	27 200 000	19,5	2004	2009
Razem:		152 786 301 zł			

Tab. 28 Terminy realizacji zgłoszonych inwestycji

Przyjmując średnie czasy realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej należy założyć następujące punkty kontrolne dla każdego zadania:

Przygotowanie wstępne	16 dni
Analiza/wymagania dokumentacyjne	30 dni
Projektowanie inwestycji	130 dni
Wniosek o dofinansowanie i pozwolenia	150 dni
Przetarg i wybór wykonawcy	120 dni
Wykonanie inwestycji maksimum	800 dni
Rozliczenie i monitoring	14 dni.

Do dyspozycji beneficjentów funduszy pozostaje około 1000 dni. Przyjmując stały, optymistyczny cykl przygotowawczy dla każdego zadania, oszacowany na 280 dni oraz rozliczeniowy 20 dni, maksymalny czas wykonania robót wynosi 800 dni. Jednak nie jest możliwe odwrócenie cyklu procesu i wejście z robotami przed rozwiązaniem przetargów, dlatego start procedury wykonania planu inwestycyjnego pozostaje od samego początku w konflikcie czasowym i przeciążeniem zasobów (Dział Inwestycji Urzędu, a przede wszystkim gremia decyzyjne Urzędu Marszałkowskiego). Wiąże się z tym ściśle przygotowanie w okresie 2004 - 2006 wszystkich przetargów dla inwestycji wymienionych w Planie Rozwoju Lokalnego, przygotowanie kompletnych dokumentacji częściowych oraz

uzyskanie wszystkich pozwoleń na budowę. Koniecznym jest dokładna weryfikacja zasobów kadrowych Urzędu Miasta, ponieważ spiętrzenie niektórych zadań w jednym dziale inwestycji wydaje się być nieuniknione. To może spowodować powstanie wąskiego gardła dla procesu realizacji planu inwestycyjnego.

Dodatkowo w całości zagadnienia planowania wdrożenia, należy wziąć pod uwagę rozłączność czasową robót budowlanych (marzec - październik) oraz prac przygotowawczych, tak aby możliwe było podpisywanie umów na roboty między listopadem a kwietniem następnego roku. Jest to bardzo trudne do zsynchronizowania, ponieważ ściśle zależy od zewnętrznych decyzji.

Przy tak rozległym i ambitnym projekcie, jak Plan Rozwoju Lokalnego konieczne jest posłużenie się programem zarządzającym całością (sugerowany Microsoft Projekt 2003) oraz wskazanie osoby odpowiedzialnej za wdrożenie. W załączeniu do niniejszego planu znajduje się przygotowany wstępnie plik szablonu harmonogramu wdrożenia całości planu inwestycyjnego Miasta Oława w formacie Microsoft Project (*Harmonogram PRL UM_Oława.mpp*).

V POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY

W planach Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad jest budowa obwodnicy miasta Oława, realizowana przy udziale środków unijnych. Propozycja tej inwestycji otrzymała w rankingu aż 51 punktów procentowych.

W latach 2004-2006 Starostwo Powiatowe w Oławie zamierza przebudować ul. Zwierzyniec Duży 1581 D (1,825 km), wartość inwestycji wynosi 1 760 000 zł.

W ciągu najbliższych kilku lat planują również realizować własne inwestycje oławskie podmioty gospodarcze przy współfinansowaniu ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw. Swoje zadania zgłosiły również spółdzielnie mieszkaniowe, podmioty wykonujące usługi publiczne na zlecenie władz samorządowych. Poniżej zamieszczono zestawienie zaproponowanych projektów.

Lp.	Nazwa zadania	Zgłaszający	Wartość [zł]	Termin
1	Budowa hali produkcyjnej oraz linii technologicznej do produkcji papierów higienicznych	Producent Wyrobów papierniczych „JACK-POL” - Jacek Woźniak	10 000 000	09.2004 – 09.2005
2	Budowa sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej oraz lokalnej, kompaktowej podziemnej oczyszczalni ścieków	Huta „Oława” S.A.	1 000 000	06.2004 – 03.2006
3	Budowa hali produkcyjnej o powierzchni 450m2, magazynu opow. 300m2 oraz park maszynowy	ATEX Sp. z o.o. – Piotr Świerzko	3 000 000	05-2005 – 08.2009
4	Modernizacja gospodarki ciepłej i termomodernizacji w ZNTK	ZNTK „Oława” Sp. z o.o.	1 400 000	05.2005 – 12.2005
5	Market budowlany	CDN Artykuły Budowlane Wyposażenia Mieszkań -Janusz Kotyla	2 000 00	05.2006 - 05.2007
6	Gabinety stomatologiczno - lekarskie	SILESIAK KORAB Marek Kromplewski	300 000	10.2004 – 06.2005
7	Budowa obiektu magazynowego	AS-MOT Małgorzata Kanas	1 500 000	12.2004 – 06.2005
8	Budowa obiektu handlu hurtowego	Kazimierz Kanas	1 500 000	12.2004 – 06.2005
9	Modernizacja i rozwój infrastruktury związanej z funkcjami rekreacyjnymi – ul. Wiejska	Powszechna Spółdzielnia Mieszkaniowa Tomasz Frischmann	1 500 000	05.2005 – 05.2006
10	Budowa trwałej nawierzchni wraz z kanalizacją deszczową w kompleksie garażowym – ul. Wiejska	Powszechna Spółdzielnia Mieszkaniowa Tomasz Frischmann	250 000	06.2006 – 06.2008
11	Likwidacja lokalnych kotłowni olejowych. Podłączenie do miejskiej sieci c.o.	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	300 000	05.2011 – 09 2012
12	Malowanie klatek schodowych budynków mieszkalnych	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	1 350 000	01.2007 – 09.2013
13	Dostosowanie kotłowni przy ul. Rybackiej do wykorzystania energii odnawialnej	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	300 000	01.2010 – 12.2010
14	Ocieplenie cokołów budynków mieszkalnych	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	4 140 000	03.2007 – 11.2009
15	Modernizacja tarasu budynku Chrobrego 20-20f celem stworzenia całorocznego zadaszonego pasażu handlowo- usługowego. Etap I	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	280 000	03.2005 – 10.2006

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Oława

16	Modernizacja tarasu budynku Chrobrego 20-20f celem stworzenia całorocznego zadaszzonego pasażu handlowo- usługowego. Etap II	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	250 000	03.2007 – 10.2008
17	Opomiarowanie zużycia energii cieplnej w zasobach Spółdzielni	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	3 185 000	05.2007 – 09.2013
18	Modernizacja nawierzchni parkingów poprzez ułożenie kostki brukowej	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	254 000	03.2007 – 11.2008
19	Modernizacja nawierzchni dróg poprzez wykonanie dywaników asfaltowych. Etap I	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	516 000	03.2005 – 09.2006
20	Modernizacja nawierzchni dróg poprzez wykonanie dywaników asfaltowych. Etap II	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	774 000	03.2007 – 10.2009
21	Wymiana nawierzchni chodników	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	776 000	05.2005 – 10.2006
22	Modernizacja węzłów ciepłych w budynkach mieszkalnych	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	420 000	05.2005 – 09.2006
23	Wymiana instalacji elektrycznej w mieszkaniach. Etap I	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	1 000 000	05.2005 – 12.2006

24	Wymiana instalacji elektrycznej w mieszkaniach. Etap II	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	3 500 000	01.2007 – 12.2013
25	Malowanie elewacji wcześniej ocieplonych budynków mieszkalnych	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	472 000	05.2007 – 10.2009
26	Uszczelnienie elementów wielkopłytowych elewacji budynków mieszkalnych	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	1 317 000	03.2010 – 09.2012
27	Wymiana drzwi wejściowych zewnętrznych klatek schodowych. Etap I	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	276 000	03.2006 – 10.2006
28	Wymiana drzwi wejściowych zewnętrznych klatek schodowych. Etap II	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	966 000	03.2007 – 10.2013
29	Wymiana okien klatek schodowych w budynkach mieszkalnych. Etap I	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	454 000	03.2005 – 09.2006
30	Wymiana okien klatek schodowych w budynkach mieszkalnych. Etap II	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	1 589 000	03.2007 – 10.2013
31	Wykonanie ocieplenia stropodachów budynków mieszkalnych	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko Własnościowa ODRA w Oławie	1 695 000	03.2007 – 10.2009
32	Remont budynku hali z dostosowaniem dla potrzeb usługowych ul. Zwierzyniec Duży nr 1 (B)	Ludwik Frischmann	300 000	01.2005 – 12.2008
33	Odzysk odpadowych tworzyw sztucznych i produkcja z nich parafin syntetycznych – komponentów paliw	Ludwik Frischmann	3 000 000	06.2006 – 06.2007
34	Budowa hali produkcyjnej konfekcjonowania papieru	Zakład Konfekcjonowania Artykułów papierniczych Higienicznych Marek Józków	300 000	01.2005 – 12.2007
35	Wykonanie na terenie ogródków działkowych im. St. Staszica - sieci energetycznej - sieci wodociągowej - hydroforni - szamba Zagospodarowanie terenu (ścieżki, drogi) w obrębie ogródków	Polski Związek Działkowców	1 000 000	2005 – 2007
36	Odzysk odpadowych tworzyw sztucznych i produkcja z nich parafin syntetycznych – komponentów paliw	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe KARTEX Sp. z o.o. Stanisław Żabiński	3 000 000	06.2006 – 06.2007
37	Doposażenie Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych w pojazdy ratownicze wraz z wyposażeniem do prowadzenia działań w trudnym terenie i w trakcie akcji przeciwpowodziowej	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Oławie	12 116 000	2005 – 2007
38	Modernizacja systemu łączności i alarmowania oraz powiadamiania ludności o zagrożeniach	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Oławie	695 000	2005 – 2007

39	Szkolenia strażaków OSP w zakresie szkoleń podstawowych i specjalistycznych	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Oławie	221 000	2005 - 2007
40	Remont budynku Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1	2 800 000	07.2005 – 08.2007
41	Oławskie Centrum Reumatologiczno – Rehabilitacyjne	ZZOZ Przychodnia Rodzinna Józef Jarosz	2 100 000	01.2005 – 12.2009
42	ZPAM "GABRIEL" GTP Balińscy S.J.	Budowa hali produkcyjnej + park maszynowy przy ul. Nadbrzeżnej	500 000	2005 - 2007

Tab. 29 Planowane na lata 2004-2013 inwestycje na obszarze miasta Oława zgłoszone przez podmioty gospodarcze, spółdzielnie mieszkaniowe, podmioty wykonujące usługi publiczne na zlecenie władz samorządowych

VI OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Podstawowymi wskaźnikami osiągnięcia celów zamierzonych inwestycji są założone w strategii dające się zmierzyć wzrosty w obszarach, na które omawiane w Planie Rozwoju Lokalnego zadania inwestycyjne mają istotny wpływ. Wskaźniki oceny inwestycji można pogrupować według rodzajów inwestycji. W ten sposób otrzymujemy 6 klas wskaźników związanych bezpośrednio z:

- Inwestycjami drogowymi,
- Inwestycjami dotyczącymi zaopatrzenia w wodę,
- Inwestycjami dotyczącymi kanalizacji i oczyszczania ścieków,
- Inwestycjami dotyczącymi gospodarki odpadami,
- Inwestycjami proekologicznymi,
- Inwestycjami dotyczącymi sfery społecznej i turystycznej.

Ponadto, należy wyróżnić jeszcze jedną grupę: wskaźników globalnych, czyli takich, których zmiany są uwarunkowane realizacją wielu inwestycji.

Aby rzetelnie ocenić wpływ danej inwestycji na zmianę wybranego zestawu wskaźników należy porównać stan sprzed inwestycji ze stanem po inwestycji stosując odpowiednie metody statystyczne w celu zbadania czy zmiany są istotne. Poniżej zostały przedstawione wskaźniki poszczególnych klas, które będą wykorzystane do oceny proponowanych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym działań.

1. Wskaźniki globalne

W tej kategorii mieszczą się globalne wskaźniki strategiczne, których zmienność dotyczy uwzględnienia realizacji wielu działań inwestycyjnych jednocześnie. Działanie te pozostają w ścisłej korelacji, przekładając się na preferencje mieszkańców oraz atrakcyjność terenu.

1. Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów.
2. Cena gruntów inwestycyjnych na obszarze inwestycyjnym.

3. Wzrost ceny gruntów inwestycyjnych.
4. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w obszarze oddziaływania.
5. Ogólna liczba pracujących w obszarze oddziaływania zdefiniowanym.
6. Liczba nowych miejsc pracy w zdefiniowanym obszarze oddziaływania.
7. Liczba nowozatrudnionych w obszarze oddziaływania (zmiana w ciągu 2 lat).
8. Wzrost liczby turystów na obszarze zdefiniowanym (po roku).
9. Wytworzona wartość dodana gminy (po roku).
10. Wielkość migracji w gminie.

2. Inwestycje drogowe

Poniżej przedstawiono wybrane wskaźniki osiągnięć dla projektów z zakresu budowy i modernizacji dróg (ZPORR – działanie 3.1) zgłoszone do Planu. Na podstawie określonej poniżej palety wskaźników, każde zadanie inwestycyjne będzie oceniane indywidualnie.

1. Zmniejszenie nakładów na bieżące utrzymanie (naprawy nawierzchni) drogi, prace remontowe i obsługę bieżącą.
2. Zmiana natężenia hałasu na obszarze oddziaływania inwestycji w okresie 1 roku od zakończenia projektu.
3. Średni czas przejazdu między dwoma ustalonymi punktami w gminie.
4. Liczby pojazdów korzystających z drogi.
5. Nośność zmodernizowanych dróg.
6. Liczby wypadków drogowych (w okresie 1 roku).
7. Zanieczyszczenie na obszarze zdefiniowanym (po roku).
8. Zmiana zanieczyszczenia (np. CO₂, NO_x) na obszarze oddziaływania inwestycji w okresie 1 roku od zakończenia projektu.

9. Natężenie hałasu na obszarze zdefiniowanym (po roku).

3. Inwestycje dotyczące zaopatrzenia w wodę

Można przyjąć, że w przypadku zaopatrzenia w wodę najważniejszymi wskaźnikami są liczby lokali przyłączonych do sieci oraz stopień wysycenia potrzeb w tym zakresie. Tym niemniej, dla oceny krótkoterminowych efektów poniższe kryteria mogą stanowić bazę monitoringu.

1. Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej.
2. Stosunek ilości budynków podłączonych do wody do wszystkich budynków w gminie.
3. Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci wodociągowej.
4. Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez stację uzdatniania wody.
5. Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem stacji uzdatniania wody.
6. Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej.
7. Ilość wody konsumowanej (w okresie 1 roku).
8. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy.
9. Wartość sprzedanej wody w okresie.
10. Wielkość wartości dodanej ze sprzedaży wody przez gminę.

4. Inwestycje dotyczące kanalizacji i oczyszczania ścieków

Przy ocenie skutków inwestycji z zakresu oczyszczania ważne są nie tylko liczby przyłączonych użytkowników, ale przede wszystkim skuteczność dalszej utylizacji ścieków. Dlatego dokonując kwantyfikacji efektów należy zwrócić uwagę na parametry fizykochemiczne procesów oczyszczania.

1. Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.
2. Stosunek ilości budynków podłączonych do kanalizacji do wszystkich budynków w mieście/gminie.
3. Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej.
4. Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków.
5. Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem oczyszczalni ścieków.
6. Wykorzystanie mocy przerobowej zmodernizowanej oczyszczalni ścieków.
7. Przepustowość zmodernizowanej oczyszczalni ścieków.
8. Ilości nieoczyszczonych ścieków.
9. Wartość fizykochemicznych oczyszczanych ścieków.
10. Redukcja wartości fizykochemicznych (np. BZT₅, ChZT, zawiesina, azot, fosfor) oczyszczanych ścieków bezpośrednio po zakończeniu projektu.
11. Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej.
12. Ilość ścieków odprowadzonych i / lub oczyszczonych.
13. Wartość fizykochemicznych ścieków w punkcie pomiarowym poniżej punktu zrzutu ścieków.
14. Zmniejszenie wartości fizykochemicznych (do wyboru: BZT₅, ChZT, zawiesina, azot, fosfor) w punkcie pomiarowym poniżej punktu zrzutu ścieków 1 rok po zakończeniu projektu.
15. Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy.
16. Przychód gminy z tytułu sprzedaży usług.

5. Inwestycje dotyczące gospodarki odpadami

W zasadzie inwestycje w zakresie gospodarki odpadami są częścią większej strategii gminy, wynikającej z odpowiednich dyrektyw UE. Dlatego w ocenie parametrów zwraca się szczególną uwagę na recykling oraz selekcję.

1. Liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez wysypisko śmieci.
2. Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem wysypiska śmieci.

3. Liczba gospodarstw domowych objętych programem selektywnej zbiórki odpadów.
4. Ilości odpadów poddawanych segregacji.
5. Ilości odpadów poddawanych recyklingowi.
6. Liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez zakład utylizacji/spalarnię odpadów.
7. Liczba pojemników stosowanych do selektywnej zbiórki odpadów.
8. Liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów.
9. Ilość przetworzonych odpadów.
10. Ilość odpadów odbieranych na wysypiskach.
11. Liczba nielegalnych wysypisk śmieci zlikwidowanych.
12. Przychód z tytułu gospodarki odpadami.

6. Inwestycje proekologiczne

Są w zasadzie wynikiem złożonym ogólnej sanitacji terenu. Dlatego należy przy ocenie uwzględniać mieszane wskaźniki efektów.

1. Powierzchnia terenu zabezpieczona przed powodzią.
2. Liczba miejscowości zabezpieczonych przed powodzią.
3. Ilość energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.
4. Liczba osób pozytywnie oceniających rezultaty w zakresie poprawy ochrony przeciwpowodziowej.
5. Pojemność zbiorników „małej retencji”.
6. Klasa czystości wód rzek leżących na terenie zdefiniowanym przez beneficjenta.
7. Podwyższenie klasy czystości wód rzek leżących na terenie objętym inwestycją wskazanych przez beneficjenta 1 rok po zakończeniu realizacji projektu.

7. Inwestycje dotyczące sfery społecznej i turystycznej

Te inwestycje dotyczą bardzo szczególnej kwestii - swobodnego wyboru miejsca wypoczynku. Dlatego dobre kryteria wyniku działania inwestycji są dość skomplikowane. Poniżej przedstawiono niektóre, najbardziej spektakularne i niezbyt trudne do wyznaczenia.

1. Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki.
2. Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami.
3. Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych.
4. Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej.
5. Liczba korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki.
6. Stałe miejsca pracy w obszarze kultury i turystyki.
7. Liczba mieszkań, placówek oświatowych i przedsiębiorstw podłączonych do Internetu.

VII PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 - 2006 I NASTĘPNE LATA

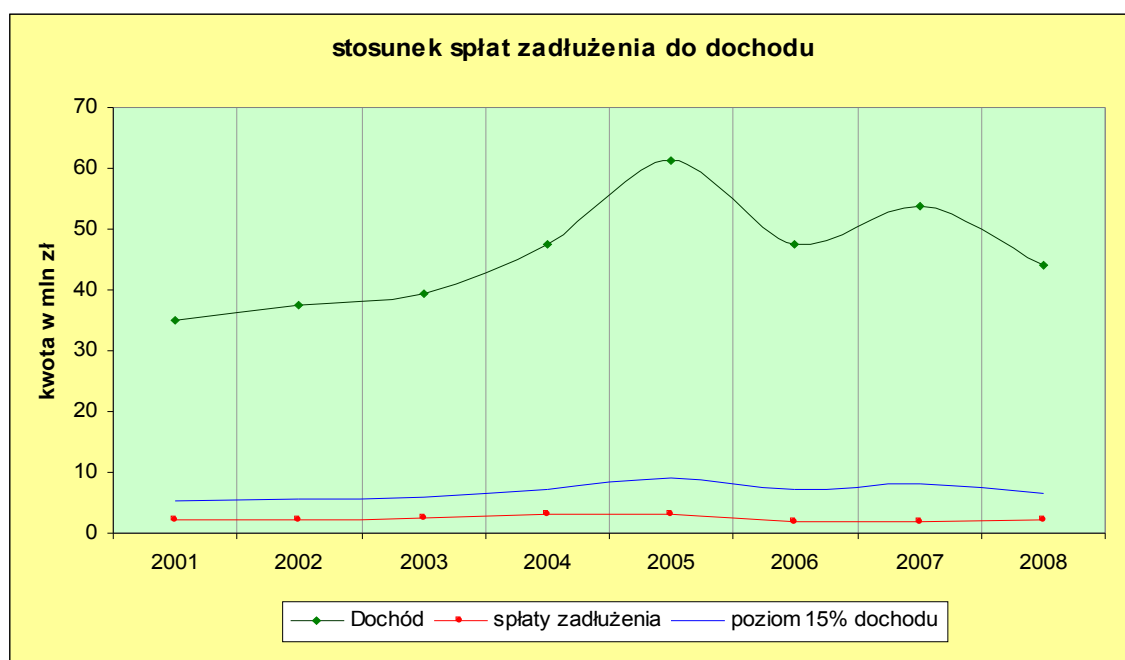
Prognoza finansowa na lata 2004 - 2008 została przygotowana w oparciu o projekt budżetu na rok 2004 oraz strategię zarządzania finansami gminy, która zakłada wprowadzenie ograniczeń wydatków bieżących. Uzyskana nadwyżka wolnych środków będzie inwestowana w projekty inwestycyjne współfinansowane ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 113 Ustawy o finansach publicznych dziennik ustaw Dz.U. z roku 2003, nr 15, pozycja 148, z późniejszymi zmianami, łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, nie może prze-

kroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

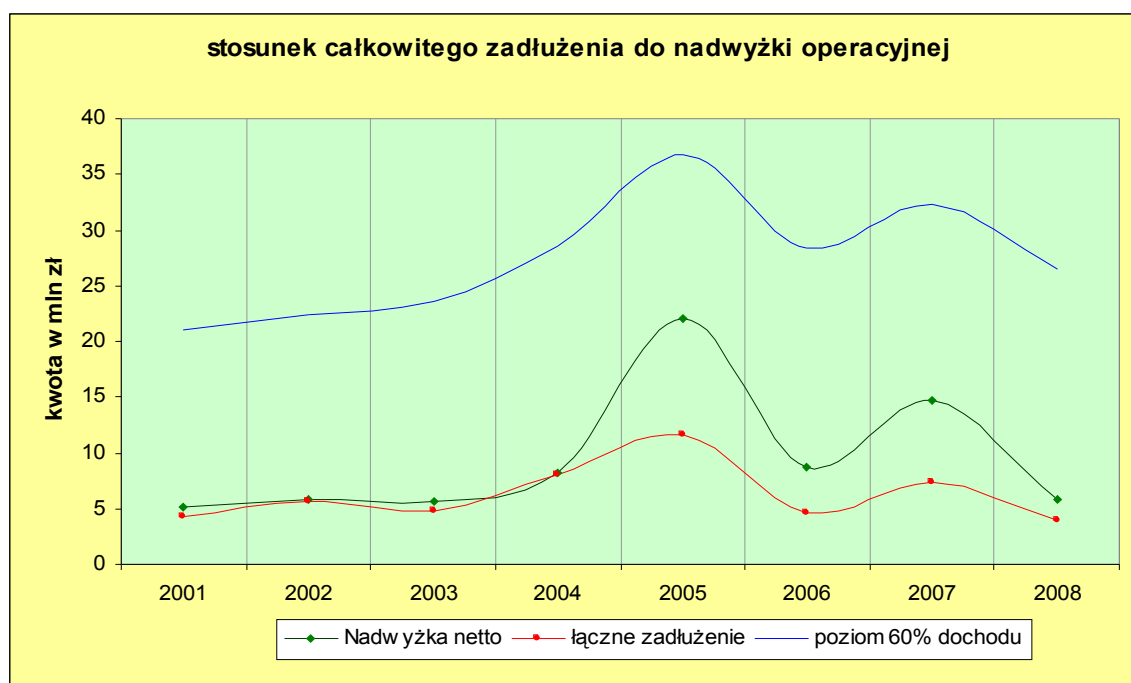
W kontekście art. 114 cytowanej ustawy, łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60% dochodów tej jednostki w tym roku budżetowym.

Poniżej przedstawiono wykresy zależności, wykazujące pełną wiarygodność finansową Miasta Oława na lata 2004 - 2008.

Rys. 18 Ilustracja poziomu zadłużenia do dochodów

W tej kwestii Miasta Oława utrzymuje w całym zakresie 2004 - 2008 właściwą proporcję, gwarantującą jej wysoką wiarygodność finansową.

Rys. 19 Ilustracja poziomu zadłużenia do dochodu netto

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
A. DOCHODY BEZ NADWYŻEK (1+2)	35 152 231	37 355 256	39 279 580	47 623 297	61 322 068	47 402 150	53 859 042	44 129 428
1. Subwencje i dotacje	13 989 903	15 870 238	15 488 787	18 663 298	32 158 919	19 106 355	25 552 198	15 734 033
Subwencje ogółem	11 078 589	10 887 637	11 370 943	10 423 408	10 578 979	10 586 206	10 592 963	10 599 232
Dotacje i środki pozabudżetowe	2 911 314	4 982 601	4 117 844	8 239 890	21 579 940	8 520 149	14 959 235	5 134 801
2. Dochody własne gminy	21 162 328	21 485 018	23 790 793	28 959 999	29 163 149	28 295 795	28 306 844	28 395 395
Podatki i opłaty lokalne	10 872 463	10 483 976	11 740 017	10 968 502	11 114 255	11 251 265	11 379 380	11 498 228
Udział w podatkach budżetowych państwa	7 439 000	7 757 563	7 885 226	9 567 061	9 710 567	9 836 804	9 954 846	10 064 349
Dochody z majątku gminy	2 143 222	2 576 013	3 657 000	7 825 000	7 729 900	6 591 389	6 348 885	6 202 223
Pozostałe dochody	707 643	667 466	508 550	599 436	608 428	616 337	623 733	630 594
B. WYDATKI	30 037 997	31 601 670	33 600 266	39 417 220	39 337 746	38 608 964	39 147 596	38 394 215
Rzeczowe	16 043 278	16 579 316	17 393 725	21 129 340	21 509 866	20 781 084	21 319 716	20 566 335
Osobowe	13 994 719	15 022 354	16 146 541	18 227 880	17 827 880	17 827 880	17 827 880	17 827 880
Koszty finansowe	0	0	60 000	60 000	0	0	0	0
C. NADWYŻKA OPERACYJNA (A – B)	5 114 234	5 753 586	5 679 314	8 206 077	21 984 322	8 793 186	14 711 446	5 735 213
D OBSŁUGA ZADŁUŻENIA (w tym)	2 342 338	2 154 926	2 520 000	2 983 000	3 095 270	1 826 400	1 808 800	2 153 300
Spłata rat kapitałowych	1 775 000	1 665 000	2 020 000	2 583 000	2 583 000	1 332 000	1 382 000	1 805 000

Źródła finansowania zadań realizowanych w ramach planu pochodzić będą z:

- budżetu miasta,
- budżetu państwa,
- funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- kredytów bankowych,
- inne.

W tabeli zadań inwestycyjnych przyjęto założenia dokładnie odpowiadające danym z Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Wynikają zeń bezpieczne założenia finansowania z własnego budżetu oraz bezpieczne kredytowanie. Miasto Oława dysponuje przy tym odpowiednim zabezpieczeniem kredytowym, co praktycznie daje podstawy do realizacji całości planu.

Harmonogram finansowy na lata 2004 - 2012 dla Wieloletniego Planu Inwestycyjnego

Lp	Ranking	Nazwa projektu	Wartość całkowita [zł]	Wartość w poszczególnych latach								
				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	51,5	Ochrona zlewni Śleza - Olawa	37 006 301		185 880	11 490 166	11 623 038	13 707 217				
		Środki własne	989 680		76 080	285 350	493 230	135 020				
		Kredyt z EBOR	9 501 200		28 970	2 955 830	2 936 050	3 580 350				
		Pożyczka na finansowanie pomostowe	5 303 090					5 303 090				
		Środki pozabudżetowe	21 212 331		80 830	8 248 986	8 193 758	4 688 757				
2	48,5	Oławskie centrum sportowo-rekreacyjne (basen kryty, basen otwarty, korty tenisowe, zagospodarowanie parku (wraz z oświetleniem) - miasteczko ruchu drogowego, amfiteatr, itp.)	22 000 000			7 200 000	7 200 000	7 600 000				
		Środki własne	5 500 000			1 800 000	1 800 000	1 900 000				
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	16 500 000			5 400 000	5 400 000	5 700 000				
3	46,5	Rozbudowa Zakładu Uzdatniania Wody w Nowym Otoku wraz z budową rurociągu tłocznego DN - 400 o dł. 4 km z rur PEHD	4 000 000			2 000 000	2 000 000					
		Środki własne	1 000 000			500 000	500 000					
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	3 000 000			1 500 000	1 500 000					

Lp	Ranking	Nazwa projektu	Wartość całkowita [zł]	Wartość w poszczególnych latach								
				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
4	45,5	Adaptacja obiektów pokoszarowych (wraz z ujeżdżalnią) przy ul. 3 Maja na Centrum Kultury Regionalnej	3 000 000			1 400 000	1 600 000					
		Środki własne	750 000			350 000	400 000					
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	2 250 000			1 050 000	1 200 000					
5	42,5	Rewitalizacja Starówki z ratuszem	10 000 000	50 000	1 330 000	1 180 000	2 440 000	2 500 000	2 500 000			
		Środki własne	2 320 000	50 000	230 000	180 000	610 000	625 000	625 000			
		Kredyt										

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Olawa

		Środki pozabudżetowe	7 680 000		1 100 000	1 000 000	1 830 000	1 875 000	1 875 000			
6	42,5	Odbudowa nawierzchni drogowych Starówki	1 500 000					700 000	800 000			
		Środki własne	375 000					175 000	200 000			
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	1 125 000					525 000	600 000			
7	40,5	Remonty obiektów szkolnych	3 000 000		500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000		
		Środki własne	750 000		125 000	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000		
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	2 250 000		375 000	375 000	375 000	375 000	375 000	375 000		

Lp.	Ran-king	Nazwa projektu	Wartość całkowita [zł]	Wartość w poszczególnych latach								
				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
8	39,5	Drogi gminne i chodniki	14 700 000	600 000	700 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 400 000
		Środki własne	5 500 000	600 000	700 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	9 200 000			1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	800 000
9	38,5	Budowa nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Oławie	1 500 000							500 000	500 000	500 000
		Środki własne	375 000							125 000	125 000	125 000
		Kredyt										

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Olawa

		Środki pozabudżetowe	1 125 000							375 000	375 000	375 000
10	38,0	Budowa łącznika drogowego Nowy Górnik - os. Sobieskiego	2 000 000			1 000 000	1 000 000					
		Środki własne	500 000			250 000	250 000					
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	1 500 000			750 000	750 000					
11	37,5	Budowa ścieżek rowerowych	900 000			120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	140 000	160 000
		Środki własne	225 000			30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	35 000	40 000
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	675 000			90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	105 000	120 000
12	37,0	Społeczne Centrum Kultury (przebudowa Kina Odra)	4 500 000					900 000	900 000	900 000	900 000	900 000
		Środki własne	1 125 000					225 000	225 000	225 000	225 000	225 000
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	3 375 000					675 000	675 000	675 000	675 000	675 000
Lp.	Ran-king	Nazwa projektu	Wartość całkowita [zł]	Wartość w poszczególnych latach								
				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
13	36,5	Monitoring na terenie obszarów rewitalizowanych	300 000			140 000	160 000					
		Środki własne	75 000			35 000	40 000					
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	225 000			105 000	120 000					
14	36,5	Modernizacja obiektów sportowych na terenie placówek oświatowych	800 000		120 000	120 000	140 000	140 000	140 000	140 000		
		Środki własne	200 000		30 000	30 000	35 000	35 000	35 000	35 000		
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	600 000		90 000	90 000	105 000	105 000	105 000	105 000		

15	36,5	Modernizacja kompleksu sportowego OCKF oraz strzelnicy miejskiej przy ul. Rybackiej	2 050 000		30 000	50 000	650 000	640 000	680 000			
		Środki własne	535 000		30 000	12 500	162 500	160 000	170 000			
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	1 515 000			37 500	487 500	480 000	510 000			
16	35,0	Adaptacja na cele rekreacyjne zrekultywownego wysypiska śmieci przy ul.Oleśnickiej	150 000			80 000	70 000					
		Środki własne	37 500			20 000	17 500					
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	112 500			60 000	52 500					

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Olawa

Lp.	Ran- king	Nazwa projektu	Wartość całkowita [zł]	Wartość w poszczególnych latach								
				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
17	33,5	Remont budynków będących własnością gminy	4 500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
		Środki własne	4 500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe										
18	33,0	Centrum Integracji Społecznej - noclegownia przy ul.Żołnierzy AK	150 000		150 000							
		Środki własne	37 500		37 500							
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	112 500		112 500							
19	32,0	Budowa przystani żeglarskiej przy nadbrzeżu kanału rz.Odry	300 000			100 000	100 000	100 000				
		Środki własne	75 000			25 000	25 000	25 000				
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	225 000			75 000	75 000	75 000				
20	31,0	Kompleksowe zagospodarowanie placów zabaw na obszarach terenów rewitalizowanych	500 000		80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	100 000		
		Środki własne	125 000		20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	25 000		
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	375 000		60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	75 000		

Lp.	Ran- king	Nazwa projektu	Wartość całkowita [zł]	Wartość w poszczególnych latach								
				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
21	30,5	Budowa mieszkań socjalnych	11 000 000				4 000 000	3 500 000	3 500 000			
		Środki własne	3 000 000				1 000 000	1 000 000	1 000 000			
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	8 000 000				3 000 000	2 500 000	2 500 000			
22	29,5	Odnowienie elewacji Sanktuarium MBP	100 000		100 000							
		Środki własne	25 000		25 000							
		Kredyt										
		Środki pozabudżetowe	75 000		75 000							

23	29,0	Remont Ośrodka Kultury	1 230 000			600 000	630 000						
		Środki własne	307 500			150 000	157 500						
		Kredyt											
		Środki pozabudżetowe	922 500			450 000	472 500						
24	27,0	Zagospodarowanie terenu przy ul. Iwaszkiewicza w sąsiedztwie marketu "Jakub"	400 000			120 000	120 000	160 000					
		Środki własne	100 000			30 000	30 000	40 000					
		Kredyt											
		Środki pozabudżetowe	300 000			90 000	90 000	120 000					
25	19,5	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne w ramach TBS	27 200 000	1 800 000	9 400 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000				
		Środki własne + aport	6 900 000	1 800 000	1 100 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000				
		Kredyt	20 300 000		8 300 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000				
		Środki pozabudżetowe											
Łącznie wszystkie projekty				Wartość w poszczególnych latach									
				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Wartość całkowita			152 786 301	2 950 000	13 035 880	33 050 166	38 693 038	36 907 217	14 640 000	5 040 000	4 320 000	4 150 000	
Środki własne			35 522 180	2 950 000	2 938 580	6 050 350	7 635 730	6 435 020	4 360 000	1 835 000	1 655 000	1 662 500	
Kredyt			20 300 000	0	8 300 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0	0	0	
Kredyt z EBOR			9 501 200	0	28 970	2 955 830	2 936 050	3 580 350	0	0	0	0	
Pożyczka na finansowanie pomostowe			5 303 090	0	0	0	0	5 303					

Środki pozabudżetowe	82 159 831	0	1 768 330	21 043 986	25 121 258	18 588 757	7 280 000	3 205 000	2 665 000	2 487 500
-----------------------------	-------------------	---	-----------	------------	------------	------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tab. 31 Źródła finansowania inwestycji zgłoszonych przez Urząd Miejski

VIII SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego oparty będzie na typowej strukturze rozproszonego zarządzania projektami, w oparciu o procedurę stworzoną w tym celu przez gminę. Procedura ta powinna odpowiadać normie ISO lub podobnej tak, aby w przypadku certyfikacji urzędu stanowiła integralny punkt systemu zarządzania jakością. Całością zagadnień związanych z bieżącym poziomem wykonania zadań z planu rozwoju lokalnego zarządza system informatyczny typu CRM z funkcją zarządzanie projektami albo prowadzona jest ewidencja zdarzeń w oparciu o standard „Microsoft Project”. W przypadku braku możliwości zarządzania przy użyciu narzędzi informatycznych, odpowiednie dane wprowadza się ręcznie do formularzy utworzonej procedury.

System wdrażania posiada rozwiązania wariantowe, na wypadek odstępiania od wykonania części zadań lub konieczności modyfikacji planu finansowego. Poszczególne warianty rezerwowe zostaną opracowane dla każdego projektu osobno przez zespół wdrażający.

Każde zadanie z palety posiada własny układ kwantyfikowalnych wskaźników monitoringu bieżącego oraz spodziewanych efektów finalnych. Zespół wdrażający wykonuje okresowe analizy zmienności, stosując odpowiednie metody statystyczne dla weryfikacji hipotez o istotności monitorowanych zmian.

Jednym z możliwych sposobów realizacji Planu Rozwoju Lokalnego będzie współpraca z sektorem publicznym oraz organizacjami pozarządowymi. Dominującą zasadą współpracy będzie zasada partnerstwa. Za kontakty z sektorem publicznym i organizacjami biznesowymi w sprawach Planu Rozwoju Lokalnego odpowiadać będzie Komisja Monitorująca. Szczegółowe zadania spoza programu inwestycji gmin, umieszczone w rozdziale V Planu Rozwoju Lokalnego.

1. Komisja monitorująca

W celu zapewnienia właściwego ustawienia procesu wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju, Rada Miasta Oława powoła Komisję Monitorującą projekty. Komisja ta będzie miała za zadanie:

- Opracowanie harmonogramu zadaniowo-czasowego dla każdego, wdrażanego projektu.
- Ustalenie kwantyfikowalnych wskaźników monitoringu projektu.
- Ustalenie harmonogramu finansowania inwestycji wdrażanych.
- Przygotowanie planu rezerwowego A - odstąpienia gminy od finansowania projektu na etapie fazy wstępnej studium wykonalności.
- Przygotowanie planu rezerwowego B - realizacji projektu przy odrzuceniu wniosku o współfinansowanie przez zewnętrzne źródła finansowania.
- Przygotowanie planu rezerwowego C - utraty zdolności do podpisania umowy z wykonawcą lub unieważnienia przetargu.
- Przygotowanie planu rezerwowego D - odmowy refinansowania po wykonaniu zadania.
- Kwartalną ocenę postępu prac nad wdrożeniem inwestycji ujętych w planie oraz bieżące sygnalizowanie sytuacji problemowych Burmistrzowi.

W szczególności do każdego zadania inwestycyjnego zostanie przypisany jeden z członków komisji monitorującej, którego zadaniem będzie raportowanie bieżące o stanie zaawansowania projektu Burmistrzowi oraz naczelnikowi działu inwestycji gminy.

W związku z wyjątkowo ważnymi aspektami, związanymi z procesem wdrożenia, powinna istnieć ścisła współzależność personalna z horyzontalnym zespołem zadaniowym utworzonym dla przygotowania Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Oława. Pożądanym jest, aby w składzie komisji znalazł się Skarbnik Miasta.

Wdrożenie projektu inwestycyjnego według wniosku komisji monitorującej będzie wymagać decyzji Burmistrza przy kontrasygnacie Skarbnika.

2. Procedura wdrożeniowa projektu inwestycyjnego

Projekty zgłoszone do Planu Rozwoju Lokalnego będą wdrażane według kolejności ustalonej w rankingu hierarchii zadań. Kolejność ta może zostać zmieniona uwarunkowaniami budżetowymi lub terminami narzucanymi przez komitety sterujące programem ZPORR, itp. Zasadą jest maksymalizacja wykorzystania dotacji.

Liczba projektów z Planu Rozwoju Lokalnego prowadzonych jednocześnie przez gminę uwarunkowana jest aktualną płynnością finansową. Z tego też warunku wynika, że nie jest możliwa jednoczesna realizacja kilku dużych przedsięwzięć.

Wniosek w sprawie rozpoczęcia wdrożenia projektu składa na ręce Burmistrza sekretarz Komisji Monitorującej. Burmistrz po konsultacji ze Skarbnikiem podejmuje decyzję o rozpoczęciu procedury wdrożenia.

Każdy projekt inwestycyjny umieszczony w Planie Rozwoju Lokalnego będzie realizowany w oparciu o harmonogram zadaniowo-czasowy, przedstawiony w następnym rozdziale.

Każdy, zakończony projekt inwestycyjny zostaje przekazany do monitorowania jego efektywności oraz skutków, Komisji Monitorującej. Monitoring w oparciu o dane statystyczne i wskaźniki kwantyfikowalności będzie prowadzony w okresie 5 lat od chwili przekazania inwestycji do użytkowania.

W procesie wdrożenia każdego projektu przewiduje się udział następujących zasobów pracy:

- Burmistrz (zatwierdzanie i akceptacja).
- Dział inwestycji (dokumentacja, przetargi, analizy, kosztorysy).
- Dział zamówień (przetargi, dokumentacja przetargowa).
- Skarbnik (dopasowanie harmonogramu do budżetu, kontrasygnacja dla Burmistrza).
- Komisja Monitorująca (monitoring całości procesu).
- Komisja przetargowa (wybór wykonawców).
- Konsultant zewnętrzny (nadzór nad procesem).
- Wykonawca SW (studium wykonalności).
- Wykonawca OOS (ocena oddziaływania na środowisko).
- Wykonawca Projektu (inżynier projektujący).
- Urząd zewnętrzny (decyzje, pozwolenia).

Zasoby te uzupełniają się wzajemnie i planując wdrożenie całego Planu Rozwoju Lokalnego, należy uwzględnić wąskie gardła procesu, związane z nadmiernym obciążeniem wybranych zasobów przy skoncentrowanych w czasie działaniach, a organizacją terminarza składania wniosków o finansowanie jednocześnie kilku projektów

W przeciwnym razie może to skutkować przeciążeniem zasobów gminy i w konsekwencji blokadą czasową wdrożenia.

3. Harmonogram czasowo zadaniowy i czasowo finansowy

Dla każdego projektu tworzy się osobny harmonogram czasowo-zadaniowy oraz czasowo finansowy w formacie Microsoft Project. Graficzną prezentację stanowi wykres Gantt. W załączeniu do niniejszego opracowania znajduje się płyta CD, na której umieszczono plik *Harmonogram wdrożenia PRL.mpp* w formacie Microsoft Project. Obejmuje on zoptymalizowaną analizę szczegółową harmonogramu prac nad inwestycją przez wszystkie zaangażowane jednostki.

Tab. 32 Harmonogram czasowo-zadaniowy wdrożenia pojedynczego zadania inwestycyjnego

Przygotowanie wstępne	15 dni
Ustalenie zakresu zadania inwestycyjnego.	1d
<i>Dział inwestycji</i>	
<i>Komisja monitorująca</i>	
Zdefiniowanie zasobów wstępnych	1d
<i>Dział inwestycji</i>	
<i>Komisja monitorująca</i>	
Wstępne studium wykonalności	14d
<i>Dział inwestycji</i>	
<i>Komisja monitorująca</i>	
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
Ustalenie zasad monitoringu i kwantyfikacji	1d
Ustanowienie managera projektu	0d
<i>Burmistrz</i>	
<i>Komisja monitorująca</i>	
Ustalenie rodzajów przetargów	4h
<i>Dział inwestycji</i>	
<i>Dział zamówień</i>	
Ustanowienie komisji przetargowej	1d
<i>Burmistrz</i>	
<i>Dział inwestycji</i>	

<i>Dział zamówień</i>	
Szkolenie komisji przetargowej	1d
<i>Dział zamówień</i>	
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
Zakończenie fazy wstępnej	0d
Analiza/wymagania dokumentacyjne	30 dni
Analiza wstępnego studium	5d
<i>Dział inwestycji</i>	
<i>Komisja monitorująca</i>	
<i>Skarbnik</i>	
Ocena oddziaływania na środowisko	30d
<i>Wykonawca OOS</i>	
Naszkicowanie wstępnych kosztorysów	14d
<i>Dział inwestycji</i>	
Opracowanie wstępnego budżetu	3d
<i>Komisja monitorująca</i>	
<i>Dział inwestycji</i>	
<i>Skarbnik</i>	
Przegląd specyfikacji zadania i jego budżetu z zespołem	1d
<i>Dział inwestycji</i>	
<i>Skarbnik</i>	
<i>Komisja monitorująca</i>	
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
Uwzględnienie opinii dotyczących specyfikacji technicznej	3d
<i>Komisja monitorująca</i>	
<i>Dział inwestycji</i>	
Opracowanie przebiegu przetargów	1d
<i>Komisja monitorująca</i>	
<i>Komisja przetargowa</i>	
Uzyskanie akceptacji na kontynuowanie (konceptja, przebieg, budżet)	4h
<i>Burmistrz</i>	
Zakończenie analizy	0d
<i>Komisja monitorująca</i>	
Projektowanie inwestycji	138 dni
Wybór wykonawcy Studium Wykonalności	21d
Zatwierdzenie przez Burmistrza	0d
<i>Burmistrz</i>	

Opracowanie Studium Wykonalności	30d
<i>Wykonawca SW</i>	
Analiza studium wykonalności	3d
<i>Dział inwestycji</i>	
<i>Komisja monitorująca</i>	
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
Przegląd specyfikacji projektu	1d
<i>Dział inwestycji</i>	
<i>Komisja monitorująca</i>	
Uwzględnienie opinii w specyfikacji projektu	1d
<i>Komisja monitorująca</i>	
Uzyskanie akceptacji na kontynuowanie	4h
<i>Burmistrz</i>	
Wybór wykonawcy projektu technicznego	21d
<i>Wykonanie projektu technicznego</i>	60d
<i>Wykonawca Projektu</i>	
Zatwierdzenie przez Burmistrza	4h
<i>Burmistrz</i>	
Zakończenie projektowania	0d
Wniosek o dofinansowanie i pozwolenia	150 dni
Wystąpienie o warunki zabudowy	0d
Uzyskanie warunków zabudowy	30d
Wystąpienie o pozwolenie na budowę	0d
Uzyskanie pozwolenia na budowę	120d
Przygotowanie wniosku	3d
Kompletacja załączników i pozwoleń	14d
Złożenie wniosku w Komitecie Sterującym	1d
<i>Dział inwestycji</i>	
Decyzja o przyznaniu promesy	60d
Decyzja o kontynuacji	0d
<i>Burmistrz</i>	
Przetarg i wybór wykonawcy	120 dni
Przygotowanie instrukcji uczestnika	21d
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
<i>Komisja monitorująca</i>	
Przygotowanie formularzy oceny formalnej	1d
<i>Dział zamówień</i>	
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	

Przygotowanie formularzy oceny technicznej	2d
<i>Dział zamówień</i>	
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
Przygotowanie dokumentacji przetargowej	28d
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
Ogłoszenie o przetargu	14d
Zbieranie ofert i odpowiedzi na pytania	60d
Sesja otwarcia ofert	1d
<i>Komisja przetargowa</i>	
Wybór oferenta	7d
<i>Komisja przetargowa</i>	
Zatwierdzenie prac komisji	1d
<i>Burmistrz</i>	
Złożenie dokumentacji w RKS	7d
Zatwierdzenie procedury przez RKS	30d
Podpisanie umowy z wykonawcą	7d
Zakończenie procedury wyboru wykonawcy	0d
Wykonanie inwestycji	363 dni
Wejście na budowę	30d
Wykonanie zadania	300d
Raporty kwartalne	196d
Raporty kwartalne 1 - 4	4d
Przekazanie do użytkowania	3d
Pozwolenie na użytkowania	30d
Zakończenie procesu wykonawstwa	0d
Rozliczenie i monitoring	14,5 dni
Wykonanie raportu końcowego	14d
<i>Komisja monitorująca</i>	
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
Zatwierdzenie raportu	0,5d
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
<i>Burmistrz</i>	
Wykonanie analizy porównawczej efektów	6d
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
Przygotowanie formalne rozliczenia	6d
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
<i>Skarbnik</i>	
Przygotowanie wniosku o refinansowanie	3d

<i>Komisja monitorująca</i>	
<i>Konsultant zewnętrzny</i>	
Rozliczenie ostateczne projektu	1d
<i>Skarbnik</i>	
<i>Dział inwestycji</i>	
Złożenie wniosku o refinansowanie	0d
<i>Burmistrz</i>	

Należy zwrócić uwagę, że od momentu koncepcji inwestycji do chwili rozpoczęcia robót działania proceduralne zajmują około 450 dni. Czasu tego nie da się specjalnie skrócić, ze względu na długie terminy uzyskiwania pozwoleń, wykonania dokumentacji oraz zbyt wydłużonym czasem przyznawania promes.

Równocześnie należy mieć świadomość, że ostre reguły oceny, kontroli oraz całkowita zgodność przeprowadzenia projektu według procedur unijnych powodują konieczność bardzo starannego przygotowania dokumentacji oraz rozliczeń. Dotyczy to zwłaszcza zgodności danych w kolejnych etapach procesu (np. przedmiary i dane we wniosku muszą być zgodne z otrzymanymi w dokumentacji przetargowej oraz powykonawczej). Dlatego prowadząc wdrożenie Komisja Monitorująca w szczególności dokładnie będzie analizować dokumentację na każdym etapie harmonogramu.

IX SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Niezależnie od procedury wdrażania poszczególnych projektów, opisanej w rozdziale VIII, Plan Rozwoju Lokalnego stanowi dokument prognostyczno-planistyczny, który może podlegać modyfikacji w zależności od istniejącej sytuacji oraz koniunktury. Dla ukazania stopnia realizacji oraz wyników długofalowych, konieczny jest ciągły monitoring, obrazujący trafność planowania. Monitoring ten należy podzielić na następujące kategorie:

- Monitoring fazy produktów (bezpośredniego wdrażania projektów).

- Monitoring oddziaływania krótkoterminowego (osiągniętych rezultatów).
- Monitoring oddziaływania długofalowego (osiągniętych wyników).

Analiza wyników monitorowanych danych musi zawierać czytelne porównanie w czasie zmienności wskaźników. Konieczne jest wprowadzenie kilku podstawowych wskaźników globalnych, które staną się miernikiem postępu i dla których możliwe będzie zastosowanie testu statystycznego istotności zmienności.

Nie mniej ważnym zagadnieniem jest inicjowanie współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi. To zadanie stanowi kontynuację pracy nad Planem Rozwoju Lokalnego, gdzie władze gminy zaprosiły do współpracy wszystkie, aktywne jednostki życia społeczno-gospodarczego z terenu gminy. Cykliczne spotkania i przedstawianie propozycji współudziału i współfinansowania istotnych projektów oraz zakładanie podmiotów publiczno-prawnych, mogących aplikować o środki z innych źródeł daje dodatkowe możliwości zrealizowania ambitnych zamierzeń Miasta Oława.

Bezpośrednio z monitoringiem stanu realizacji Planu Rozwoju Lokalnego oraz współpracą wiąże się aktywna prezentacja oraz kontakt z lokalnymi mediami. Plan takiego działania powinna opracować Komisja Monitorująca, wyłaniając spośród swego grona pełnomocnika ds. kontaktu z mediami.

1 System monitorowania pojedynczego projektu

1.1 Faza tworzenia produktów

Na tym etapie istotne jest osiągnięcie fizycznego zaistnienia w określonym czasie założonych w projekcie i harmonogramie wykonawcy dołączonym do dokumentacji przetargowej ilości pracy oraz ilości zużytych materiałów.

Monitoring prowadzony jest przez komisję monitorującą i polega na porównaniu założonych czasów dla danego podzadania ze stanem bieżącym. Wykorzystuje się przy tym formularz sprawozdania kwartalnego wykonawcy.

W fazie końcowej projektu komisja monitorująca ocenia dostarczone sprawozdanie końcowe wykonawcy z założeniami projektowymi oraz harmonogramem czasowym.

Raz w miesiącu komisja monitorująca ocenia stan wykonania procedury wdrażania projektu, nanosząc do harmonogramu stan bieżącej realizacji zadania. Powstałe odchylenia są oceniane i wprowadzana jest korekta Planu.

Przynajmniej raz na kwartał dokonywana jest ocena wykonania budżetu inwestycji przez dział inwestycji i przedstawiana jest skarbnikowi gminy.

1.2 Faza krótkoterminowych skutków wdrożenia projektu.

Obejmuje okres do 2 lat bezpośrednio po wykonaniu inwestycji. Skutki te są mierzone porównaniem zadanych wskaźników kwantyfikacji dla danego projektu (Rozdział VI). Analizie porównawczej podlega tabela najbardziej istotnych czynników, wykorzystując test statystyczny istotności obserwowanych empirycznie zmian (np. chi-kwadrat). Oceny dokonuje komisja monitorująca i nanosi wynik cząstkowy do ogólnego raportu o skutkach wdrożenia Planu Rozwoju Lokalnego.

Przy wyborze wskaźników dla pojedynczego projektu koniecznym jest ich analiza pod kątem unikalności dla danej inwestycji. Ich wpływ na całokształt realizacji Planu Rozwoju Lokalnego powinien być jak najbardziej powiązany ze wskaźnikami dla innych projektów. Z drugiej zaś strony powinny być one zmienne w czasie. Nie zawsze się to udaje, ale w wielu wypadkach istnieje przynajmniej jeden, charakterystyczny parametr, którego wartość odpowiada warunkom analizy.

2 System monitorowania i oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Dla oceny programów, których częścią są projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej rozróżnia się następujące typy ocen:

- **ex- ante** (przed realizacją programu).
- **mid-term** (w połowie okresu realizacji); w odniesieniu do Programu Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2006 nie przewiduje się oceny w połowie okresu realizacji, gdyż zakończenie większych inwestycji zaplanowano na rok 2006. Ocena taka zostanie sporządzona w przypadku zaistnienia takiego obowiązku.
- **ex-post** (na zakończenie programu), w jej ramach przewiduje się, że po zakończeniu danego projektu - przez dwa kolejne lata, w systemie rocznym spo-

rzządzane będą raporty celem weryfikacji rzeczywistych i planowanych wskaźników oddziaływania.

- **on-going** (bieżąca); ocenie tej podlegać będą poszczególne projekty w trakcie ich realizacji, w układzie raportów kwartalnych, a w przypadku krótkoterminowych inwestycji, w układzie miesięcznym.

2.1 Faza realizacji zadań

Na tym etapie istotne jest osiągnięcie wypełnienia czasowego zadań określonych harmonogramem wdrożenia Planu Rozwoju Lokalnego. Równolegle oceniane są harmonogramy wdrażanych przedsięwzięć oraz pozostających w fazie procedur poprzedzających bezpośrednie wykonanie.

Monitoring polega na kwartalnej analizie wszystkich sprawozdań kwartalnych, przekazanych od wykonawców zadań częściowych. A w przypadku zadań nie rozpoczętych fizycznie, na porównaniu z położeniem na wykresie Gantta i naniesieniu aktualnej pozycji.

Równocześnie porównywane są analizy finansowe i budżetowe tak, aby nie pojawiły się chwilowe utraty płynności. Odpowiedzialna jest za to komisja monitorująca.

Komisja monitorująca przekazuje Burmistrzowi wyniki analizy realizacji zadań i wprowadza ewentualne korekty lub wdraża decyzje synchronizujące i procedury rezerwowe.

2.2 Faza oddziaływania krótkookresowego

Na tym etapie istotne jest osiągnięcie pożądaných wyników, określonych wskaźnikami globalnymi, zgodnie z kwantyfikacją strategii gminy. Przykładami takich wskaźników mogą być:

- Spadek bezrobocia,
- Wzrost ceny gruntów inwestycyjnych,
- Przyrost volumenu podatków lokalnych,
- Wzrost liczby firm,

- Wzrost wytworzonej wartości dodanej.

Monitoring finansowo-czasowy powinien obejmować skutki wdrożenia projektów i ich wpływ na budżet, a zwłaszcza płynność finansową gminy. Harmonijnie wdrażany Plan Rozwoju Lokalnego musi zapewnić stały poziom płynności finansowej oraz przyrost środków inwestycyjnych. Wskaźnik ten jest bardzo czułym narzędziem weryfikacji poprawności zarządzania projektami.

2.3 Faza monitoringu długofalowego i oceny

Analizy długofalowe prowadzone będą w oparciu o porównania zmienności w czasie wybranych wskaźników fazy oddziaływania krótkookresowego. Założone wartości tych wskaźników powinna określać strategia gminy. Do weryfikacji przebiegu w czasie należy użyć analizy statystycznej (współczynnika korelacji oraz weryfikacji hipotez w oparciu o test chi-kwadrat).

Za analizę długookresową odpowiedzialny jest sekretarz gminy, który może dla jej wykonania posłużyć się komisją monitorującą.

3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Promocję działań realizowanych w jego ramach i samego planu będzie prowadzić Urząd Miasta Olawa przy współpracy z komisją monitorującą, zgodnie z dyrektywą Komisji Europejskiej Nr 1159/2000 z dnia 30.05.2000 roku w sprawie "Zasad informowania i promocji projektów współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych". Wszelkie materiały promocyjne będą określać cele realizacji poszczególnych zadań w ramach planu, planowane wskaźniki osiągnięć oraz źródła finansowania projektów.

Celem działań związanych z promocją Planu jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów działań podejmowanych w ramach planu a także instytucji mogących być partnerami w realizacji inwestycji. Grupami tymi są:

- Beneficjenci projektów/mieszkańcy gminy,
- Środowisko przedsiębiorców,
- Organizacje pozarządowe,
- Partnerzy społeczni.

W ramach promocji Programu Rozwoju Lokalnego podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- Umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miasta Oława, założeń Planu,
- Wydanie biuletynu informacyjnego dla beneficjentów (poświęconego wybranym projektom),
- Organizacji spotkań z potencjalnymi partnerami społeczno - gospodarczymi,
- Umieszczenie billboardów (tablic reklamowych) w miejscach realizacji inwestycji infrastrukturalnych, informujących o zakresie realizowanych projektów,
- Umieszczenie stałej tablicy pamiątkowej w miejscach powszechnie dostępnych, celem pozostawienia trwałej informacji o wsparciu inwestycji ze środków unijnych,
- Publikacji w prasie (w przypadku wybranych projektów).

4. Aktualizacja Planu Rozwoju Lokalnego

Plan Rozwoju Lokalnego jest ekspertyzą średnioterminową, podlegającą ciągłej weryfikacji sytuacją społeczno-gospodarczą. Muszą zatem istnieć mechanizmy jego modyfikacji oraz optymalizacji wobec potencjalnych zmian zarówno w otoczeniu prawnym, gospodarczym, jak i społecznym, tak w wymiarze ogólnokrajowym, regionalnym i lokalnym, spowodowanych czynnikami zewnętrznymi, jak i wewnętrznymi. Program niniejszy może ulec pewnym zmianom bądź uzupełnieniom w drodze stosownej decyzji Rady Miasta Oława. W szczególności niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego może zostać zmieniony bądź uzupełniony na wniosek Rady Miasta lub Burmistrza. Przesłankami zmiany niniejszego programu mogą być wnioski lub sugestie funkcjonujących w gminie podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych lub poszczególnych mieszkańców albo ich grup.

Zmiana działań i priorytetów, o których mowa w niniejszym Planie, jak również ich uszczegółowienie i uzupełnienie, może nastąpić w trakcie realizacji Planu, w szczególności po przyjęciu uchwały budżetowej na kolejny rok budżetowy, określającej zadania inwestycyjne lub innych programów, w szczególności Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

W Urzędzie Miasta funkcjonować będą odpowiednie komórki organizacyjne (komisja monitorująca) odpowiedzialne za wdrożenie, ocenę oraz uzupełnianie Planu.